

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
AKADEMII WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
W KRAKOWIE

BIULETYN INFORMACYJNY

nr 1

KRAKÓW 2002

Redagują: Elżbieta Budkiewicz, Renata Mroczek, Małgorzata Nahotko.

Adres redakcji: Akademia Wychowania Fizycznego, Biblioteka Główna
31-571 Kraków, Al. Jana Pawła II 78
<http://www.awf.krakow.pl/>.

Oprac DTP i druk: **Dział Poligrafii AWF Kraków**
ul. Śniadeckich 12 B
Zam. nr 51/2002, nakład 100 egz.

Od Redakcji

Zapraszamy naszych Czytelników do lektury kolejnego numeru kwartalnika Biblioteki AWF w Krakowie, pierwszego w roku kalendarzowym 2002.

Tradycyjnie znajdują się w nim rubryki: Adres i środki łączności, Dni i godziny otwarcia agend udostępniania Biblioteki, Artykuły, Informacje, Wykaz nowości wprowadzonych do zbiorów Biblioteki w ostatnim kwartale oraz Anegdota o książkach, zamykające Biuletyn, gdzie o bibliofilstwie, bibliomanii i miłości do książek pisze Stanisław Zieliński.

Zachęcamy do odwiedzin na stronie internetowej Biblioteki. Zamieszczamy tam informacje o Bibliotece, bazach danych, do niektórych baz umożliwiamy dostęp online, podajemy inne ważne adresy. **Nowością na stronie www Biblioteki jest Lista czasopism zagranicznych prenumerowanych w roku 2002 przez wszystkie biblioteki Akademii Wychowania Fizycznego w Polsce.**

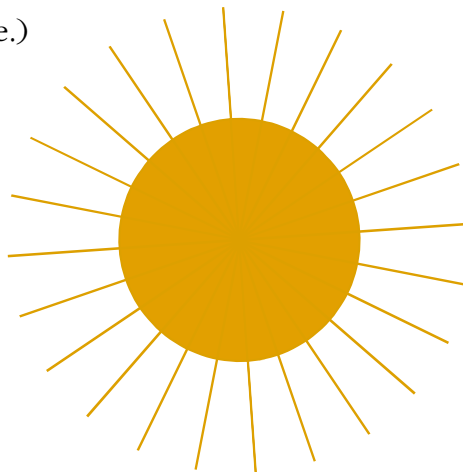
Adres strony internetowej Biblioteki AWF w Krakowie: <http://www.awf.krakow.pl> – jest to strona domowa AWF w Krakowie. Z menu należy wybrać: Biblioteka Główna.

Wszystkim naszym Czytelnikom, którzy są zainteresowani stanem zaawansowania prac związanych z komputeryzacją naszej Biblioteki oraz chcą poznać nasze plany na przyszłość w tym zakresie, polecamy artykuł Małgorzaty Nahotko „Komputeryzacja Biblioteki Głównej AWF w Krakowie.”

Redakcja

Tają lody ostatnie
Ruszają wolne wody
(Pięknie! choć pseudoklasycznie.)
I z zakrzepłej przyrody
Wy pływa nowy, młody
Świat
I kwitnie
Wyraźnie i dobitnie.

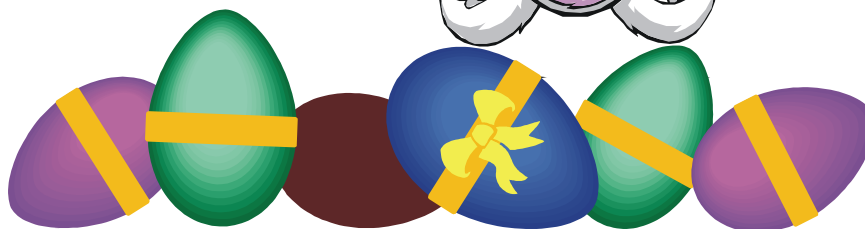
(Julian Tuwim)

***Życzenia radosnych, pogodnych
i naprawdę wiosennych
Świąt Wielkiej Nocy***

składa

Redakcja

ADRES I ŚRODKI ŁĄCZNOŚCI

Al. Jana Pawła II 78, 31-571 Kraków
Tel./Fax (012) 683-15-84
<http://www.awf.krakow.pl>

DYREKTOR mgr Renata Mroczek
Pok. 105, tel. 683-15-15
e-mail: bmroczek@skok.awf.krakow.pl

ZAST. DYREKTORA mgr Sabina Korczala
pok. 110, tel. 683-12-21
e-mail: bkorczal@skok.awf.krakow.pl

ODDZIAŁ GROMADZENIA I UZUPEŁNIANIA ZBIORÓW
pok. 108 tel./fax 683-15-84
KIEROWNIK mgr Halina Trafiał
e-mail: btrafial@skok.awf.krakow.pl

ODDZIAŁ OPRACOWANIA I INWENTARYZACJI ZBIORÓW
pok. 110, tel. 683-12-21
KIEROWNIK mgr Sabina Korczala
e-mail: bkorczal@skok.awf.krakow.pl

ODDZIAŁ INFORMACJI NAUKOWEJ
pok. 106, tel. 683-13-10
KIEROWNIK mgr Maria Studnicka-Gizbert
e-mail: bstudnic@skok.awf.krakow.pl

ODDZIAŁ UDOSTĘPNIANIA, KONSERWACJI ZBIORÓW I MAGAZYNÓW
pok. 104, tel. 683-13-12
KIEROWNIK mgr Bożena Niepsuj
e-mail: bniepsuj@skok.awf.krakow.pl

WYPOŻYCZALNIA Ogólna i Międzybiblioteczna – tel. 683-13-12

INFORMATYK mgr Barbara Balicka
pok. 115, tel. 683-13-47
e-mail: wibalicka@cyf-kr.edu.pl

BIBLIOTEKARZ SYSTEMOWY mgr Małgorzata Nahotko
pok. 115, tel. 683-13-47
e-mail: bnahotko@skok.awf.krakow.pl

UWAGA:

W połączeniach wewnętrznych należy opuszczać pierwsze 3 cyfry numerów telefonów.

ARTYKUŁY

Małgorzata Nahotko

Komputeryzacja Biblioteki Głównej AWF w Krakowie

Komputer wpisał się już na stałe w nasze otoczenie. Jest w domu, zakładzie pracy, w szkole, na uczelni, w kasie kina czy na dworcu kolejowym. Programy komputerowe ułatwiają nam pracę i naukę, uprzyjemniają czas wolny. Sieci komputerowe, a w szczególności Internet, sprawiają, że świat staje się jedną wielką globalną wioską. Nie istnieją granice dla wymiany informacji, znikły bariery wynikające z odległości, nasze społeczeństwo przekształca się w społeczeństwo informacyjne.

Komputery okazały się też znakomitym narzędziem pracy w bibliotekach. Bibliograficzne bazy danych, katalogi on-line, elektroniczne dostarczanie dokumentów, a coraz częściej także bezpośredni dostęp do samego dokumentu elektronicznego to już w bibliotekarstwie codzienność. Wizja biblioteki wirtualnej urzeczywistnia się powoli na naszych oczach. Nie rozstaniemy się wprawdzie z książką w tradycyjnej postaci (przynajmniej jeszcze przez jakiś czas), ale wyraźnie widać, że od techniki cyfrowej w dziedzinie informacji nie ma już odwrotu.

Komputeryzacja nie ominęła również Biblioteki Głównej Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie. Rozpoczęła się przed niemal dziesięcioma laty od Oddziału Informacji Naukowej. Do pamięci komputera trafiły te informacje, które przechowywane były dotychczas w postaci kartotek. Tak powstały własne bibliograficzne bazy danych obejmujące publikacje pracowników Akademii Wychowania Fizycznego, prace magisterskie, doktorskie i licencjackie obronione w Uczelni oraz artykuły ze specjalistycznych czasopism. Dziś bazy te liczące ponad 40 tys. rekordów służą, dzięki Internetowi wszystkim, którzy odwiedzają stronę www naszej Biblioteki. Również inne instytucje przy pomocy tej samej techniki dzielą się z nami swoim dorobkiem informacyjnym.

Zbiory i ofertę informacyjną Biblioteki Głównej AWF w Krakowie wzbogaciły różnorodne bibliograficzne bazy danych czy to na dyskach optycznych, dyskietkach, czy też o opłaconym dostępie on-line. Pojawiły się czasopisma elektroniczne, bazy danych zawierające pełne teksty artykułów, a także wydawnictwa multimedialne. O tych nowoczesnych źródłach informacji powiadamy naszych użytkowników na łamach „Biuletynu ...”, w informatorach i na stronie domowej Biblioteki.

Pozostało nam stworzenie katalogu komputerowego posiadanych zbiorów, zautomatyzowanie rejestracji wypożyczeń i zwrotów oraz prac związanych z gromadzeniem książek, czasopism i innych dokumentów. Są to niezbędne działania, większość

bibliotek naukowych Krakowa już oferuje dostęp do swoich katalogów komputerowych i na ich przykładzie możemy zobaczyć niewątpliwe korzyści płynące z możliwości przejścia katalogu bibliotecznego bez konieczności wstania od własnego biurka. Jedynie zamówioną książkę musimy jeszcze odebrać osobiście.

Komputeryzacja prac w bibliotece to proces długotrwały, zależny od wielu czynników. Różne obiektywne przyczyny sprawiły, że Biblioteka Główna AWF nie mogła rozpocząć automatyzacji wtedy, gdy zrobiły to inne krakowskie biblioteki uczelniane. Gdy tu rozpoczynały się prace, inni już mieli wprowadzone do katalogów on-line nabytki z ostatnich kilku lat i częściowo zrekatalogizowane dawniejsze zbiory. Do przeszłości należy już niestety okres wspierania polskich bibliotek przez różne unijne granty. Nie mogliśmy też liczyć na wykorzystanie wspólnego z innymi bibliotekami krakowskimi serwera – jest on już za słaby nawet dla tych, którzy mają tam zlokalizowane swoje katalogi. Nie można było zwlekać nadal z decyzją o rozpoczęciu procesu komputeryzacji. Przyszło jednak liczyć tylko na własne uczelniane środki finansowe i niewielkie wsparcie Ministerstwa Edukacji Narodowej. W takiej sytuacji zdecydowano o wyborze polskiego programu bibliotecznego MAK, który powstał w Bibliotece Narodowej w Warszawie i do dziś jest tam eksploatowany obok w pełni zintegrowanego systemu Innopac.

MAK posłużył już do stworzenia katalogu komputerowego w bardzo wielu polskich bibliotekach. Nie jest to co prawda program nowej generacji, ale pozwala na wprowadzanie danych o książkach w przyjętym jako obowiązujący w Polsce formacie MARC 21 (USMARC), a także na stworzenie bazy czytelników i rejestrację wypożyczeń i zwrotów. Dane zgromadzone w tym programie można będzie w przyszłości łatwo przenieść do nowoczesnego systemu bibliotecznego, który – mamy nadzieję – pojawi się za lat kilka w naszej Bibliotece.

Pakiet MAK jest obecnie używany w ponad 500 polskich bibliotekach. Niektóre z nich przy jego pomocy zautomatyzowały swoje katalogi, inne używają go pomocniczo do korzystania z serwisów bibliograficznych kupowanych od Biblioteki Narodowej (bieżąca bibliografia narodowa, centralny katalog czasopism zagranicznych w bibliotekach polskich itd.), które tworzone są w tym właśnie narzędziu.

Biblioteka Główna AWF w Krakowie kupiła początkowo MAK-a, by umożliwić czytelnikom korzystanie z elektronicznej wersji „Przewodnika Bibliograficznego” i „Bibliografii Zawartości Czasopism”. Kiedy okazało się, że nie uda się znaleźć potrzebnych funduszy na zakup w pełni profesjonalnego oprogramowania automatyzującego działalność Biblioteki, podjęto decyzję o rozszerzeniu licencji MAK-a o kolejne stanowiska i rozpoczęciu tworzenia katalogu komputerowego.

Decyzja o automatyzacji prac bibliecznych pociągnęła za sobą:

- konieczność wprowadzenia zmian organizacyjnych w dotychczasowej pracy Biblioteki,
- przeszkolenie pracowników tak w zakresie nowych standardów używanych przy tworzeniu baz danych jak i obsługi komputera,
- podjęcie współpracy na szczeblu środowiskowym z innymi bibliotekami tworzącymi centralne kartoteki autorów, haseł przedmiotowych i opisów bibliograficznych dokumentów,

- zgromadzenie odpowiedniego sprzętu (serwer, komputery dla katalogujących, drukarki, czytniki kodów kreskowych).

Prace te wykonano do końca 2000 roku i od początku nowego wieku można było przystąpić do tworzenia katalogu. Zdecydowano, że przez pierwszy rok komputeryzacji do bazy komputerowej trafią wszystkie opisy dokumentów, które wpływają do biblioteki od 2001 roku i opisy książek z księgozbioru podręcznego Czytelni. Plany te zostały zrealizowane i po roku mamy wprowadzonych ok. 6000 rekordów książek, map, kaset magnetofonowych, norm i dokumentów elektronicznych. Zbiory przeszukiwać można znając:

- autora lub redaktora (osobę lub instytucję)
- nazwę konferencji (w przypadku materiałów konferencyjnych)
- tytuł dokumentu
- tytuł serii lub wydawnictwa wielotomowego
- dowolne słowo z tytułu
- tematykę poruszaną w książce
- jakąkolwiek informację, która trafia do opisu bibliograficznego (miejsce i rok wydania, nazwa wydawcy, imię autora, sygnatura, miejsce przechowywania, ISBN, a nawet ilość stron lub wysokość grzbietu książki).

Korzyści płynących z wykorzystania komputera w bibliotece nie da się przecenić – wiedzą to ci wszyscy, którzy korzystali z baz czy to polskich, czy zagranicznych bibliotek i już tak przyzwyczaili się do katalogów on-line, że widząc katalog tradycyjny czują się nieswojo. Jednak szafy katalogowe nie znikają z bibliotek przez wiele lat od momentu rozpoczęcia komputeryzacji. Pozostaną jeszcze także w naszej Bibliotece.

Na razie nasi czytelnicy nie mieli możliwości zapoznać się z pierwszymi efektami pracy nad komputeryzacją. Opisy książek nadal dostępne są dla nich tylko w postaci kart katalogowych, drukowanych teraz co prawda automatycznie na podstawie danych z bazy katalogowej. Praca w Bibliotece odbywa się dwutorowo tradycyjnymi i nowymi metodami. Tak dzieć się będzie przez jakiś czas z kilku powodów:

- brak jest na razie sprzętu komputerowego, który mógłby trafić do katalogu
- w bieżącym roku nie zdołamy kupić tylu komputerów, by zapewnić wszystkim czytelnikom swobodne korzystanie z katalogu on-line
- w bazie jest wciąż zbyt mało opisów książek, by czytelnicy mogli ograniczyć się tylko do korzystania z katalogu komputerowego.

Proces komputeryzacji rozłożony jest na wiele lat. Początek to tworzenie bazy katalogowej. Tutaj bibliotekarze wprowadzają na bieżąco nowo nabywane przez Bibliotekę dokumenty i sukcesywnie prowadzą tzw. rekatalogizację, czyli wprowadzanie opisów wcześniej zgromadzonych książek. W przypadku Biblioteki Głównej AWF są to zasoby z 75 lat istnienia Uczelni. Pracy jest więc bardzo wiele.

Początki komputeryzacji to trudny okres, tak dla bibliotekarzy, jak i użytkowników biblioteki. Ci pierwsi mają o wiele więcej pracy, przez pewien czas niektóre czynności wykonywane muszą być w starej i nowej technologii. Użytkownicy zaś muszą oswoić się z nową formą korzystania z katalogu, nauczyć się wyszukiwania w bazie, przyzwyczaić się do tego, że teraz o możliwości wypożyczenia książki ponad przyznany limit czy o konieczności zapłacenia kary za przetrzymanie wypożyczonych pozycji decyduje bezduszna maszyna, której nie wzruszą żadne tłumaczenia

i zakłęcia. Awaria prądu czy systemu komputerowego uniemożliwia zaś funkcjonowanie biblioteki. Jednak gdy miną najtrudniejsze chwile, nie można sobie będzie wręcz wyobrazić pracy biblioteki bez systemu komputerowego.

Program MAK wykorzystywany w naszej Bibliotece pozwala na:

- przejmowanie opisów książek z bieżącej bibliografii narodowej dostępnej w formie elektronicznej (taki opis jednak wymaga korekty choćby pod względem opracowania rzeczowego czy sprawdzenia poprawności form nazwy autorów z kartoteką wzorcową i dodania informacji o posiadanych przez nas egzemplarzach)
- kontrolę poprawności i zachowanie jednolitej formy nazw osób, instytucji, tytułów serii i deskryptorów
- wykorzystanie systemu kodów kreskowych do wypożyczeń.

Informacje pojawiające się w katalogu komputerowym naszej Biblioteki mają postać zgodną z normami obowiązującymi w Polsce. Czasem taki zapis wyda się nieco dziwny, jeśli porównamy go z dotychczasowymi zapisami na kartach katalogowych. I tak:

- Nazwa autora zapisana jest w postaci Nazwisko, imię (imiona) i dopowiedzenia, którymi mogą być albo daty biograficzne, albo określenie zawodu lub dyscypliny nauki, którą zajmuje się autor. Przykładowe zapisy:

Zawadzka, Teresa (turystyka).

Śniadecki, Jędrzej (1768-1838).

Dopowiedzenia przy nazwiskach zapobiegają połączeniu się dwóch jednakowo brzmiących nazw w indeksach i pozwalają bezbłędnie wybrać interesującego nas autora.

- Nazwy instytucji mogą przykładowo wyglądać następująco:

Polska. Ministerstwo Edukacji Narodowej (a nie Ministerstwo Edukacji Narodowej)

Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha (Kraków). Biblioteka

Główna (a nie Biblioteka Główna AWF w Krakowie).

W ustaleniu poprawnej nazwy, pod którą należy wyszukiwać w katalogu, pomoże Kartoteka Haseł Wzorcowych, gdzie znajdą się i formy poprawne, i te uznane za odrzucone.

Wraz z komputerami w bibliotekarstwie pojawiły się nie tylko nowe normy sporządzania opisów, ale też nowe zasady współpracy między bibliotekami. Efektem tego jest powstanie wspólnych kartotek, które ułatwiają opracowanie dokumentów, a w najbliższym czasie planuje się stworzenie narodowego centralnego katalogu (NUKAT), w którym znajdą się informacje o posiadanych przez polskie biblioteki książkach. Biblioteka Główna AWF w Krakowie zamierza także brać udział w tym przedsięwzięciu. Pewną rolę katalogu centralnego spełnia teraz projekt części bibliotek naukowych noszący nazwę KaRo, a dostępny w sieci pod adresem: <http://karo.umk.pl/Karo/>.

Przyszła współpraca pociąga za sobą konieczność stałej kontroli wprowadzanych do katalogu komputerowego informacji. Praktycznie wymaga to stałego przeszukiwania Centralnej Kartoteki Haseł Wzorcowych znajdującej się na serwerze Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, sprawdzania poprawności opisów z największymi bibliotekami naukowymi. Dzisiaj trudno wyobrazić sobie pracę bibliotekarza bez pomocy Internetu.

W najbliższych planach Biblioteki jest udostępnienie w Internecie również katalogu Biblioteki Głównej AWF w Krakowie. Odbędzie się to przy pomocy specjalnego programu MAK WWW, który pozwala na taką prezentację danych, do jakiej przy-

zwyczaili się współcześni użytkownicy komputerów. Jak będzie wyglądał przyszły katalog komputerowy naszej biblioteki możemy się przekonać przeglądając na razie pod adresem: <http://193.59.172.222/wykaz.htm> bazy Biblioteki Narodowej.

A oto przykładowy opis książki w naszym katalogu:

UKD:	913(44)(036)
AUTOR:	Lubczyński, Krzysztof.
TYTUŁ:	Paryż : przewodnik literacki / Krzysztof Lubczyński
ADRES WYDAW.:	Paryż : Instytut Polski; Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 1997
OPIS FIZ.:	240 s., [24] s. tabl. : il.; 21 cm
BIBLIOGR.:	Bibliogr. s. 240
DESKRYPTOR:	PARYŻ
DESKRYPTOR:	PRZEWODNIK
ISBN:	83-227-097-4
SYGNATURA:	CD-55129 Czytelnia Og. Dostępny w Czytelni Og.

Kolejny etap prac przy komputeryzacji to rejestracja w systemie komputerowym czytelników i wypożyczeń. Tu pojawi się konieczność wprowadzenia kart bibliotecznych opatrzonych kodem kreskowym oraz instalacji komputerów i czytników kodów w wypożyczalni. Potem przyjdzie czas na rejestrację wypożyczeń i zwrotów w bazie komputerowej. Jak szybko to nastąpi, zależy w dużej mierze od finansów i właściwej organizacji procesu rekatalogizacji.

Jeśli chodzi o organizację prac rekatalogizacyjnych, to zaplanowano w pierwszej kolejności wprowadzanie opisów podręczników i książek zakupionych w ostatnich latach, co wydaje się rozwiązaniem słusznym z punktu widzenia potrzeb czytelnika.

Tworząc bazę katalogową staraliśmy się maksymalnie wykorzystać możliwości MAK-a. Mimo, że nie jest to najnowszy i idealny program, pozwala na stworzenie bazy spełniającej warunki stawiane przez normy i wymogi współpracy z katalogiem centralnym. Być może, że ten program wykorzystany też zostanie do powszechnej komputeryzacji bibliotek, które do tej pory nie zdołały rozpocząć automatyzacji swoich prac. Planowane jest dalsze udoskonalanie MAK-a i umożliwienie pełnej jego współpracy z kartotekami wzorcowymi.

Bibliografia:

1. Maj J: *Elementarz MAK-a dla bibliotekarzy*. Warszawa : Wydaw. SBP, 1999
2. *MAK-serwis? Rozmowa z Krzysztofem Gonetem, dyrektorem Biura ds. Rozwoju i Komputeryzacji Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES*. Bibliotekarz 2001 nr 11 s. 20-22
3. Radwański A.: *Jak komputeryzować bibliotekę : poradnik*. Warszawa : Wydaw. SBP, 2000
4. Radwański A: *Czy MAK może obsłużyć kartotekę haseł wzorcowych?* EBIB 2001 nr 8 [dostęp 27.02.2002]. Dostępny w World Wide Web: <http://ebib.oss.wroc.pl/2001/26/radwanski2.html>
5. Stefańczyk E.: *Dystrybucja MAK-a i serwisów bibliograficznych Biblioteki Narodowej w okresie ostatnich 5 lat*. Bibliotekarz 1999 nr 3 s. 9-11

DONIESIENIA

Małgorzata Nabotko

Informacja o Ogólnopolskiej Konferencji „Internet w bibliotekach – próba bilansu i perspektywy rozwoju”, Wrocław, 10-11 grudnia 2001 r.

W dniach 10 i 11 grudnia 2001 roku w gmachu Biblioteki Głównej Politechniki Wrocławskiej odbyła się ogólnokrajowa konferencja „Internet w bibliotekach – próba bilansu i perspektywy rozwoju”. Udział w niej wzięło 114 bibliotekarzy z bibliotek naukowych, publicznych, pedagogicznych i szkolnych oraz specjaliści z zakresu informatyki.

W pierwszym dniu skoncentrowano się na przedstawieniu tego, co w ostatnich latach działo się w obszarze wykorzystania nowych technologii w bibliotekach. Zobrazowały to referaty: „Internet w bibliotekach naukowych i publicznych”, „Internet w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych”, „Internet w polskich bibliotekach – podsumowanie ankiety” oraz „Biblioteki polskie na stronach WWW. Raport 2001”. Z przedstawionych w nich wyników ankiet, danych statystycznych i analiz wyłonił się obraz współczesnego bibliotekarstwa polskiego. Poziom bibliotek szkół wyższych i placówek naukowych jeśli chodzi o wykorzystanie w pracy nowych technologii zbliża się coraz bardziej do standardów zachodnioeuropejskich. Odbiegają od niego niestety sieci bibliotek publicznych i szkolnych, gdzie dostęp do Internetu jest albo niedostateczny, albo wręcz pozostaje w strefie nieosiągalnych marzeń. Najgorzej dostęp do Internetu przedstawia się w tych rejonach Polski, gdzie jest najtrudniejsza sytuacja gospodarcza. Na tle wszystkich bibliotek naukowych nieźle prezentuje się grupa bibliotek Akademii Wychowania Fizycznego – każda z nich ma własną stronę internetową, część udostępnia tą drogą własne bazy bibliograficzne i katalogi zasobów. Również bibliotekarze pracują wykorzystując na co dzień zasoby sieci rozległych. Problemem jest jednak zapewnienie dostępu do Internetu dla użytkowników – taka usługa należy zresztą do rzadkości w niemal wszystkich typach bibliotek.

Popołudniowa dyskusja panelowa „Internet – nowe problemy jakie rodzi oraz zadania, jakie stawia przed bibliotekami” pozwoliła na przedstawienie konkretnych prac podejmowanych przez biblioteki w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii głównie w działalności informacyjnej. Bardzo ciekawe były prezentacje: bazy „Ekonomia online” (Biblioteka Akademii Ekonomicznej w Krakowie), współtworzenia międzynarodowej bazy „Aquatic and Fisheries Science” (Biblioteka Instytutu Oceanografii w Sopocie) oraz elektronicznego systemu przesyłania i dostarczania dokumentów Doc@Med (Biblioteka Akademii Medycznej w Poznaniu). Z prezentowanego tam systemu elektronicznego dostarczania dokumentów medycznych Biblioteka AWF w Krakowie już korzysta – zainteresowanych zapraszamy do Oddziału Informacji Naukowej.

W trakcie obrad przedstawiono też metody pozyskiwania darmowych lub taniach oprogramowań dla bibliotek (i nie tylko). Ilość oprogramowania, które może być pozyskane za pośrednictwem Internetu jest ogromna, często są to bardzo ciekawe i użyteczne programy, ale wykorzystanie ich też pociąga za sobą pewne kłopoty i niedogodności i jeśli biblioteka nie ma odpowiedniego zespołu informatyków, lepiej w podstawowej działalności poprzestawać na wykorzystaniu oprogramowania komercyjnego.

W drugim dniu konferencji zaprezentowano konkretne rozwiązania technologiczne wspierające działalność bibliotek (np. program zdalnego kształcenia bibliotekarzy za pomocą Internetu, Społeczna Edukacyjna Sieć Bibliotek w ramach projektu Inter-Klasa) oraz projekt utworzenia bibliotecznej sieci współpracy INFOBIBnet. Ten ostatni pomysł wzbudził żywą dyskusję i powszechne uznanie, choć wszyscy zdają sobie sprawę z tego, że jego realizacja nie będzie łatwa.

Przy wdrażaniu nowych technologii i dążeniu do powszechnego wykorzystania Internetu w działalności bibliotek ważne są:

- *współpraca bibliotek, wydawców, sponsorów, specjalistów nowych technologii*
- *upowszechnianie standardów pozwalających na przepływ i wymianę informacji*
- *odpowiednie fundusze (granty, sponsoring, własna inicjatywa bibliotek)*
- *szkolenie i permanentne kształcenie kadr bibliotekarskich*
- *lobbying*
- *współpraca między bibliotekami*
- *stworzenie centrum baz danych dla Polski*
- *przestrzeganie prawa autorskiego*
- *budowanie Narodowego Zasobu Bibliotecznego*
- *rozwój systemów elektronicznego przesyłania i dostarczania dokumentów (informacji)*

Wrocławską konferencję należy uznać za bardzo interesującą nie tylko ze względu na tematykę, ale i dlatego, że stworzyła okazję do spotkania się pracownikom różnych typów bibliotek i pozwoliła w sposób kompleksowy spojrzeć na problemy wszystkich tych placówek, które powinny tworzyć jednolitą sieć biblioteczną umożliwiającą współpracę bibliotek szkolnych, publicznych i naukowych oraz pozwalającą na wspólne budowanie społeczeństwa informacyjnego.

Materiały z konferencji dostępne są w Internecie w Elektronicznym Biuletynie Informacyjnym Bibliotekarzy (EBIB) pod adresem: <http://ebib.oss.wroc.pl/>.

INFORMACJE

Konferencje naukowe, sympozja, kongresy – rok 2002, 2003

I. Konferencje w Akademiach Wychowania Fizycznego, planowane na rok 2002

(oprac. na podstawie stron internetowych AWF).

1. **AWF Kraków** (pełna informacja pod adresem: <http://www.awf.krakow.pl/>)

Dni Medycyny Sportowej – Zakopane 2002

♦ **14 – 17 kwietnia 2002**

IV Międzynarodowe Sympozjum „Medicina Sportiva”

♦ **17 – 19 kwietnia 2002**

IV Konferencja Naukowo – Szkoleniowa „Medicina Sportiva Practica”

♦ **17 – 19 kwietnia 2002**

Advanced Workshop for Young Physiologists „Exercise Physiology”

Organizator:

Medicina Sportiva ul. Wołodyjowskiego 16, 31-980 Kraków, fax (0-48-12) 266 37 25

e-mail: wfgawron@cyf-kr.edu.pl, wfszygul@cyf-kr.edu.pl

Internet: www.medicinasportiva.pl/zakopane.htm

21 – 22 maja 2002

Edukacja Zdrowotna – Alkohol – Sport

Organizator:

Zakład Wychowania Zdrowotnego Instytutu Nauk Humanistycznych AWF w Krakowie

e-mail: inhwdowik@skok.awf.krakow.pl, inhwrona@skok.awf.krakow.pl.

2. **AWF Warszawa** (pełna informacja pod adresem: <http://www.awf.edu.pl>)

6 – 9 czerwca 2002 r., Warszawa

VI Kongres „Współczesny Sport Olimpijski i Sport dla Wszystkich”

Komitet Organizacyjny

Przewodniczący: Prof. Andrzej Kosmol

Sekretarz: Dr Krzysztof Perkowski

Adres Komitetu Organizacyjnego:

Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego

00-968 Warszawa 45, ul. Marymoncka 34

skrytka 55 Polska / Poland

tel/fax +48 22 834 66 74 e-mail: congress2002@awf.edu.pl

3. **AWF Wrocław** (pełna informacja pod adresem: <http://www.awf.wroc.pl/>)

kwiecień 2002, Wrocław – Srebrna Góra

Ogólnopolska Konferencja „Sport pływacki i lekkoatletyczny w szkole”

24-26 maja 2002, Olejnica

Międzynarodowa Konferencja „Problemy naukowe w pływaniu”

2-3 września 2002, Wrocław

Ogólnopolska Konferencja „Biologiczne aspekty adaptacji do wysiłku fizycznego”

Szczegółowe informacje również w gablotce w Bibliotece Głównej.

II. Pozostałe konferencje w Polsce

(oprac. na podstawie czasopisma „Rehabilitacja” 2001, nr 4)

19 kwietnia 2002, Ostrowiec Świętokrzyski

IV Ostrowieckie Spotkania Naukowe – Rehabilitacja 2002

Informacje: mgr. W. Kozioł, mgr M. Wiechec

Medyczne Studium Fizjoterapii

ul. Gulińskiego 28, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

tel.: (41) 247 48 60; 0602 304 986; 0602 280 960, fax: (41) 263 21 10

25 – 26 kwietnia 2002, Kraków

II Krakowskie Warsztaty Inżynierii Medycznej Katedry Mechaniki Doświadczalnej i Biomechaniki Politechniki Krakowskiej, Krakowskiego Szpitala Specjalistycznego im. Jana Pawła II oraz Sekcji Biomechaniki Komitetu Mechaniki PAN

Informacje: Politechnika Krakowska, Wydział Mechaniczny, II Krakowskie Warsztaty Inżynierii Medycznej

al. Jana Pawła II 37, 31-864 Kraków

tel.: (12) 648 05 55, wew. 33-44, 33-66, 33-63, fax: (12) 648 45 31

e-mail: stan@mech.pk.edu.pl

10 – 12 maja 2002, Konstancin

X Jubileuszowe Sympozjum Sekcji Neuroortopedi Polskiego Towarzystwa Neurochirurgów, Informacje: Centrum Kształcenia i Rehabilitacji

ul. Gąsiorowskiego 12/14, 05-510 Konstancin

tel.: (22) 756 32 40, fax: (22) 756 30 81

e-mail: neuroprotekcja@poczta.onet.pl (prof. Jan Hajfek)

Internet: www.neuroprotekcja.republika.pl

17 maja 2002, Katowice

I Ogólnopolskie Sympozjum „Koksartroza”

Informacje: Katedra i Klinika Ortopedii i Traumatologii Narządów Ruchu Śl. AM

ul. Ziołowa 45/47, 40-635 Katowice-Ochojec

tel./fax: (32) 202 99 32

25 – 26 maja 2002, Kalbornoia

Konferencja Naukowa Polskiego Towarzystwa Medycyny Manualnej oraz Polskiego Towarzystwa Neuropsychologicznego – Urazy rdzenia i głowy: jakość życia pacjentów.

Informacje: Dział Rehabilitacji S.P. ZOZ
ul. Leśna 1, 13-200 Działdowo
tel.: (23)697 22 11, fax: (23) 697 26 53
e-mail: wpstragowski@wp.pl

18 – 21 września 2002, Bydgoszcz

XXXIV Zjazd Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego

Informacje: Komitet Organizacyjny: Katedra i Klinika Ortopedii i Traumatologii Narządów Ruchu
ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz
tel./fax: (52) 321 22 01
e-mail: kkoitr@aci.amb.bydgoszcz.pl

27 – 28 września 2002, Rzeszów-Boguchwała

VI Seminarium Naukowe „Mechanika w Medycynie” Katedry Technologii Maszyn i Organizacji Produkcji Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej, Sekcji Inżynierii Rehabilitacyjnej Komitetu Rehabilitacji PAN, Oddziału Rzeszowskiego Polskiego Towarzystwa Lekarskiego- Sekcji Mechaniki w Medycynie, Instytutu Wychowania Fizycznego i Zdrowotnego Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Oddziału Rehabilitacji Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Rzeszowie

Informacje: Oddział Rehabilitacji Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego
ul. Szopena 2, 35-055 Rzeszów
tel.: (17) 86 51 237 (prof. M. Korzyński)

18 -20 października 2002, Wrocław

IX Sympozjum Naukowe Polskiego Towarzystwa Rehabilitacji

Informacje: Komitet Organizacyjny
Specjalistyczny Rehabilitacyjno-Ortopedyczny ZOZ
ul. Poświęcka 8, 51-128 Wrocław
tel.: (71) 352 76 61 wew. 253, fax.: (71) 352 94 00

III. Konferencje na świecie (oprac. na podst. „Die Rehabilitation”, 2001, Jg. 40 nr 3, „Die Rehabilitation”, 2001, Jg. 40 nr 4 i 5, „Rehabilitacja Medyczna” 2001, T. 5, nr 4, „International Journal of Physical Education” 2001, vol. 38. Iss. 4, „Sportwissenschaft” 2001/4, Jg. 31, „Journal of Travel&Tourism Marketing” 2001, Vol. 10, nr 1, „International Journal of Sport Psychology” 2001, vol. 32, nr 4.)

3 – 6 kwietnia 2002, Wenedig, (Włochy)

Third World Congress in Neurological Rehabilitation.

Informacje: Aristeia, Via Lima, 00198 Rom, Italien

Fax +39/6/84 49 83 32
e-mail: neurorehab2002@aristea.com
Internet: www.aristea.com/neurorehab2002

11–13 kwiecień 2002, Weil am Rhein

10 Jahrestagung der Arbeitsgemeinschaft Heimbeatmung und Respiratorwöhnung in Erlangen.

Informacje:

AKM Congress Service, Hauptstraße 18, 79576 Weil am Rhein,
Tel. 07621/98 33-0, Fax 787 14, e-mail: akmweil@akmcongress.com,
Internet: www.heimbeatmung.de

13 – 14 kwietnia 2002, Leicester (Anglia)

British Society of Sports History 20th Annual Conference

Informacje: Dr Mike Cronin, International Centre of Sports History and Culture, de
Monfort University, Clephan Building, Leicester, LE1 9BH 0116-2577315, E-Mail:
mjcronin@dmu.ac.uk

22 – 24 kwietnia 2002, Jerozolima (Izrael)

5th European Parkinson's Disease Association Multidisciplinary Conference and Meeting,

Informacje: Regional Parkinson's Disease Patients Association
ul. Jodkowa 22/1, 02-907 Warszawa
tel: (22) 22 42 1331

9 – 11 maja 2002, Münster, (Niemcy)

34. Tagung der Arbeitsgemeinschaft für Psychologie (asp) "Expertise im Sport - lehren, lernen, leisten"

Informacje: Dr Maike Tietjens Norbert Hagemann, M.A.,
e-mail: nachwuchs@asp2002.de
Internet: www.asp.2002.de

6–8 maja 2002, Waszyngton, (USA)

Providing Rehabilitation Services for Foreign-Born Persons.

Informacje: Nancy Wilkins, CIRRIE – Center for International Rehabilitation Research
Information and Exchange, State University of New York at Buffalo, 515 Kimball Tower,
Buffalo, N. Y. 14221,
Tel. +1/716/829-3141, App. 149, Fax – 3217
e-mail: nwilkins@buffalo.edu
Internet: <http://cirrie.buffalo.edu>

10 – 15 maja 2002, Lizbona (Portugalia)

10F World Congress on Osteoporosis,

Informacje: International Osteoporosis Foundation
71, Cours Albert Thomas, 69447 Lyon, France

tel.: (33) 472 914 177, fax: 472 369 052
e-mail: info@iofiyon.org
Internet: www.osteofound.org

22 – 25 maja 2002, Hong Kong i Makao
**Tourism Industry Development, Marketing & Sustainability; „The Fifth Bien-
nial Conference on Asian Tourism”**

Informacje: Kaye Chon
e-mail: hmkchon@polyu.edu.hk

25 – 28 maja 2002, Aarhus (Dania)
16th Nordic Congress of Gerontology

Informacje:
Dansk Gerontologisk Selskab, Aurehojvej 24, DK 2900 Hellerup,
fax: +45/39 62 66 27, e-mail: dgs@geroinst.dk

28 – 31 maja 2002, (Brighton)
**13th European Congress of Physical and Rehabilitation Medicine „Promo-
ting Standarts in Rehabilitation”**

Informacje: Sandy Weatherhead, British Society of Rehabilitation Medicine, c/o Royal
College of Physicians, 11 St. Andrew Place, Regents' Park, London, NW1 4LE,
e-mail: admin@bsrm.co.uk,
Internet: www.bsrm.co.uk.

29 maja – 1 czerwca 2002, Cavtat – Dubrovnik (Chorwacja)
4th Central European Orthopaedic Congress

Informacje: Globtour Zagreb, Congress Dept.
Trg. N. Zrinskog 1/I, 1000 Zagreb, Croatia
tel: (3851) 481 00 06, 481 00 21, fax: (3851) 481 22 77
e-mail: congress@globtour.hr
Internet: www.globtour.hr

5 – 8 czerwca 2002, Cincinnati, Ohio (USA)
**Physical Therapy 2002: Annual Conference & Exposition of the American
Physical Therapy Association**

Informacje: American Physical Therapy Association
1111 North Fairfax Street, Alexandria, VA 22314-1488, USA
tel: 703 683 6748, fax: 703 684 7343
Internet: www.apta.org

26 – 29 czerwca 2002, Taipei (Tajwan)
44th ICHPER.SD World Congress

Informacje: Dr Dong Ja Yang, Secretary General, ICHPER.SD, 1900 Association Drive,
Reston, VA 20191, USA
tel. (703) 476-3462, fax: (703) 476-9527

e-mail: ipcher@aahperd.org,
Internet: www.ichperds.org/44th-congress.htm

27 – 30 czerwca 2002, Wiedeń (Austria)

**XIV Congress of the Internat. Society of Electrophysiology and Kinesiology -
„Standardization for a Better Exchange of Ideas**

Informacje: Dept. of Biomedical Engineering and Physics, Christine Jancik,
Währinger Gürtel 18-20/4L, A-1090 Wien,
fax: +43/1/40400-3988
e-mail: Josef.Kollmitzer@akh-wien.ac.at,
Internet: www.bmtp.akh-wien.ac.at/bmt/ISEK2002/home.html

7 – 12 lipca 2002, Vancouver (Kanada)

10th Internat. Congress on Neuromuscular Diseases

Informacje: Congress Secretariat, Venue West Conference Services,
Suite 645, 375 Water Street, Vancouver, B. C., V6B 5C6, Kanada,
fax +1/6 04/6 81 25 03
e-mail: congress@venuewest.co

10 – 13 lipca 2002, Dalian (Chiny)

„Eight Annual Conference of the Asia Pacific Tourism Association”

Informacje: yxie@dufe.edu.cn; Bohai School of Tourism and Hospitality Management,
Dongbei University of Finance and Economics, Dalian, 116025, China
fax: 0411.471.2667

19 – 25 lipca 2002, Sztokholm (Szwecja)

8th International Conference on Alzheimer’s Disease and Related Disorders

Informacje: Alzheimer’s Disease International
tel.: 1 (312) 335 5813
e-mail: InternationalConference@alz.Org
Internet: www.alz.co.uk

21 – 25 lipca 2002, Göteborg, (Szwecja)

„Vision 2002” The 7th Internat. Conference in Low Vision.

Informacje: Vision 2002, Box 5078, 402 22 Göteborg, Szweden,
fax: +46/31/81 82 25
e-mail: vision2002@gbg.congrex.se,
Internet: www.congrex.com/vision2002/first.html

22–26 lipca 2002, Buenos Aires, (Argentyna)

World Congress of the International Economic History Association.

Informacje: Laurent Tissot, University of Neuchâtel, Institute of History,
Espace Louis-Agasiz 1, 2000- Neuchâtel,, Switzerland
tel. +41 32 720 83 07, fax +41 32 720 37 60,
e-mail Laurent.Tissot@letters.unine.ch,
Internet: <http://www.eh.net/XIIICongress/>

3 – 10 sierpnia 2002, Vierumaki (Finlandia)

4th International Seminar for P. E. Teachers

Informacje: Tytti Luukko and Jussi Luukko
tel.: +358-9-486 715; fax: +359-9-458 4061
e-mail: tluukko@oph.fi, jluukko@helsinki.fi
Internet: www.vierumaki.fi

15 – 18 sierpnia 2002, Troms (Norwegia)

29th Scandinavian Congress of Rheumatology.

Informacje: Dr Hans Nossent
tel.: 47 77 627 294, fax: 47 77 627 258
e-mail: revhan@rito.no

17 – 22 sierpnia 2002, San Diego, California (USA)

10th World Congress of Pain

Informacje: International Association for the Study of Pain
909 NE 43rd St, Suite 306, Seattle, WA 98105, USA
tel.: 206 547 6409, fax: 206 547 1703
e-mail: IASP@locke.hs.washington.edu

12 – 13 września 2002, Leeds Metropolitan University, (Anglia)

„Small Firms in the Tourism and Hospitality Sectors; An International Conference”

Informacje: Rhodi Thomas: r.Thomas@lmu.ac.uk lub Lynn McVeagh:
l.mcveagh@lmu.ac.uk

25 – 29 września 2002, Opatija (Chorwacja)

3rd International Scientific Conference Kinesiology – New Perspectives

Informacje: Faculty of Kinesiology, Conference Office,
Horvacanskij zavoj 15, 10000 Zagreb, Croatia,
tel. 385-1-3658-666, 385-1-3017-922, 385-1-3638-449, 385-1-3634-146, fax 385-1-3634-146,
e-mail: riurinic@aris.ffk.hr, ffk@zg.tel.hr, Natalija.Babic@ffk.hr
Internet: www.ffk.kr/opatija/opatija/finfo/html

22 – 25 października 2002, La Coruña (Hiszpania)

AISEP Congress 2002

Informacje: INEF Galicia (University of La Coruna)
C/Avda. Che Guevara 121, Pazos - Liáns, 15179 (Oleiros) La Coruna,
tel. + 34 981 167 000 (Ext. 4046), fax: +34 981 167 048,
e-mail: inef@udc.es, gabrielt@udc.es
Internet: www.udc.es/inef

27 – 30 październik, Arnhem (Holandia)

9th World Sport for All Congress 2002

Informacje: Netherlands Olympic Committee Netherlands Sports Confederation
NOC*NSF, World Sport for All Congress 2002, PO Box 302, 6800 AH Arnhem – The
Netherlands,
tel. +31.26.4834502; fax +31.26.483444,
e-mail: SfA2002@noc-nsf.nl;
Internet: www.SfA2002.nl

10 – 14 listopada 2002, Miami, Floryda (USA)

7th International Congress of Parkinson's Disease and Movement Disorders.

Informacje: Polskie Stowarzyszenie Chorych na Chorobę Parkinsona
ul. Jodkowa 22/1, 02-907 Warszawa
tel.: (22) 22 42 1331

27 – 30 listopada 2002, Wiedeń (Austria)

European Congress on Prevention of Diseases Through Physiotherapy

Informacje: Austrian Physiotherapists' Association
Koestlergasse 1/29, A-1060 Vienna, Austria
tel.: (+43 1) 587 99 51, fax: (+43 1) 587 99 51 30
e-mail: office@physio.at

Kwiecień 2003, Lizbona (Portugalia)

5th World Congress on Science and Football

Informacje: Dr J. Cabri, Faculty of Human Movement – Technical University of Lisbon,
Estrada da Costa, Cruz Quebrada, 1495-688 Cruz Quebrada
e-mail: Jcabri@fmh.utl.pt
Internet: <http://www.fmh.utl.pt/wcsf/>

22 – 27 lipiec 2003, Kopenhaga (Dania)

11th European Congress of Sport Psychology

Informacje: Majbrit Boystrup; DK-2200 Copenhagen N; Denmark;
tel; +45 35320811, fax: + 45 35320870
e-mail: mbostrup2ifi.ku.dk
Internet: www.ifi.ku.dk.fepsac/

2003, Seul (Korea)

The 4th International Congress of Asian Pacific Association of Sport Psychology.

Informacje: Myungwoo Han; Sun Moon University
e-mail: mwhan@sunmoon.ac.kr

2003, León (Hiszpania)

IX National Congress of the Psychology of Physical Activity and Sport.

Internet: www.fepd.inefc.es

Oprac. Elżbieta Budkiewicz

Biblioteka Główna AWF w Krakowie na stronach internetowych

Zachęcamy do odwiedzania strony internetowej naszej Biblioteki pod adresem: **<http://www.awf.krakow.pl/>**. Z menu należy wybrać: **Biblioteka Główna**.

Tutaj zamieszczono kolejne linki:

- Informacje ogólne (historia, katalogi, udostępnianie zbiorów)
- Struktura Biblioteki (oddziały, kontakty, e-mail)
- Wykaz czasopism prenumerowanych. Tutaj znajdują się:
Lista czasopism prenumerowanych w Bibliotece AWF w Krakowie, w tym czasopism polskich i zagranicznych (dostępnych również on-line). **Nowością jest zamieszczanie informacji o zawartości niektórych tytułów czasopism poprzez link do baz własnych Biblioteki oraz Lista czasopism zagranicznych prenumerowanych przez wszystkie biblioteki Akademii Wychowania Fizycznego w Polsce.**
- Wykaz nowych nabytków, wprowadzonych w ostatnim kwartale do zbiorów bibliotecznych
- Bazy danych (bazy dostępne on-line oraz udostępniane w Oddziale Informacji Naukowej)
- Wydawnictwa własne (Biuletyn Informacyjny Biblioteki Głównej, zestawienia bibliograficzne)
- Warto zajrzeć
 - Akademie Wychowania Fizycznego w Polsce
 - Biblioteki w Krakowie
 - Inne biblioteki
 - Inne adresy (tutaj: Lista Filadelfijska czasopism, Ranking polskich czasopism naukowych KBN, Lista polskich czasopism elektronicznych)
- Regulaminy: Wypożyczalni, Wypożyczalni Międzybibliotecznej, Regulamin Czytelni, Regulamin Oddziału Informacji Naukowej
- Ogłoszenia Biblioteki

Oprac. Renata Mroczek

Bazy danych

Własne bazy danych dostępne on-line
(<http://www.awf.krakow.pl/> dalej: Biblioteka Główna,
link: Bazy danych)

- **Katalog czasopism Biblioteki Głównej AWF w Krakowie** – zawiera informacje o wszystkich czasopismach polsko- i obcojęzycznych znajdujących się w zbiorach Biblioteki.
- **Publikacje pracowników AWF w Krakowie** – zawiera opisy publikacji pracowników AWF w Krakowie. Baza w trakcie opracowania.
- **Zawartość wybranych wydawnictw (w tym czasopism) ze zbiorów Biblioteki Gł. AWF w Krakowie** – zawiera opisy publikacji z wybranych prac zbiorowych i artykułów z wydawnictw ciągłych, znajdujących się w zbiorach Biblioteki Gł. AWF w Krakowie. Zakres tematyczny to szeroko pojęty sport, teoria sportu, dyscypliny sportowe, kultura fizyczna, wychowanie fizyczne, fizjologia sportu, antropologia, anatomia, motoryczność, sprawność fizyczna, trening, nauczanie, psychologia sportu, biomechanika, medycyna sportu, rehabilitacja, turystyka, rekreacja.
- **Bibliografia prac doktorskich, magisterskich i licencjackich obronionych w AWF w Krakowie** – zawiera opisy bibliograficzne ww. prac obronionych w AWF w Krakowie. Opracowywana na podstawie streszczeń dostarczanych przez autorów. W zbiorach Biblioteki znajdują się tylko prace doktorskie. Prace magisterskie i licencjackie przechowywane są w archiwum Uczelni.

Zawartość wszystkich baz wynosi ponad 45 000 opisów bibliograficznych.

Prenumerowane bazy danych udostępniane w Oddziale Informacji Naukowej (pok. 106)

- **BIBLIOGRAFIA ZAWARTOŚCI CZASOPISM**
Bibliografia wydawana przez Bibliotekę Narodową w Warszawie.
Baza zawiera opisy bibliograficzne artykułów z czasopism polskich.
Zakres tematyczny: wszystkie dziedziny wiedzy.
Zawartość: ponad 170 000 rekordów, baza aktualizowana na bieżąco.
Dobór i selekcja materiałów: wykazuje zawartość wszystkich ciągłych wydawnictw naukowych, miesięczników i kwartalników społeczno-kulturalnych oraz wybranych tygodników i dzienników („Rzeczpospolita”, „Gazeta Wyborcza”). W doborze artykułów stosuje się selekcję, pomija się akty prawne i orzecznictwo sądowe, felietony, doniesienia agencyjne itp., uwzględnia się wszystkie artykuły naukowe, problemowe, teksty literackie, zestawienia bibliograficzne.

W czasopismach naukowych ze stałych działów: kroniki, przeglądy zagranicznych czasopism, recenzje, listy do redakcji, wybierane są teksty obszerniejsze o wartości informacyjnej lub krytyczne.

● **PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY**

Bibliografia wydawana przez Bibliotekę Narodową w Warszawie.

Baza zawiera opisy bibliograficzne wydawnictw zwartych, dokumentów kartograficznych i grafik.

Zakres tematyczny: wszystkie dziedziny wiedzy

Zawartość: ponad 280 000 rekordów

Zasięg chronologiczny: 1980 – aktualizowana na bieżąco

● **SPORT-DISCUS** – kanadyjska baza, opracowywana przez Sport Information Resource Centre (SIRC), wydawana przez Silver Platter.

Zawartość: 450 000 opisów bibliograficznych ze streszczeniami.

Zasięg chronologiczny: od 1975 – bieżąco aktualizowana.

Zakres tematyczny: sport, teoria sportu, dyscypliny sportowe, wychowanie fizyczne, sprawność fizyczna, psychologia sportu, fizjologia, biomechanika, trening, nauczanie, rekreacja, wypoczynek.

● **ATLANTES** – hiszpańska baza danych, opracowywana przez Asociación Iberoamericana de Información Deportiva, wydawana przez Silver Platter.

Zawartość: ok. 7 000 opisów bibliograficznych. Zasięg chronologiczny: 1980-1996.

Zakres tematyczny: sport, teoria sportu, trening, zarządzanie, prawo i organizacje sportowe, sport masowy, infrastruktura i sprzęt sportowy, medycyna sportu, rekreacja, tauromachia.

● **CATALOGUE DU MUSÉE OLYMPIQUE** – francuskojęzyczna baza danych, zawierająca informacje o zbiorach Biblioteki Muzeum Olimpijskiego w Szwajcarii.

Zasięg chronologiczny: 1830-1996.

● **HERACLES** – francuska baza danych, opracowywana przez Institut National du Sport et de l'Education Physique (INSEP), wydawana przez Silver Platter.

Zawartość: 50 000 opisów bibliograficznych, 85% opisów zawiera streszczenia.

Zasięg chronologiczny: 1975-1997.

Zakres tematyczny: aktywność sportowa, administracja i zarządzanie w sporcie, fizjologia, psychologia sportu, socjologia sportu, biomechanika, wychowanie fizyczne, trening, historia sportu, urządzenia sportowe i sprzęt sportowy, medycyna sportu, pedagogika sportu.

● **REHABILITATION & PHYSICAL MEDICINE** – jest to komputerowa wersja czasopisma abstraktowego Excerpta Medica Sec. 19. Rehabilitation & Physical Medicine, wydawana przez Elsevier Science B.V.

Zawartość: 150 000 opisów bibliograficznych ze streszczeniami (ponad 80% opisów posiada streszczenia).

Zasięg chronologiczny: od 1990 – aktualizowana na bieżąco.

Zakres tematyczny:

- wszystkie aspekty rehabilitacji w zaburzeniach somatycznych i umysłowych, fizjoterapia i inne metody terapii, rehabilitacja w aspekcie zawodowym i edukacyjnym, wybrane zagadnienia z nauk biomedycznych, związane z rehabilitacją.

Dodatkowo dołączane są opisy bibliograficzne z zakresu nauk pokrewnych, istotne dla tematyki bazy.

- **TOUR. LEISURE, RECREATION AND TOURISM** – angielska baza danych opracowywana przez CAB International, wydawana przez Silver Platter.
Zawartość: 50 000 opisów bibliograficznych, większość ze streszczeniami.
Zasięg chronologiczny: 1976- bieżąco aktualizowana.
Zakres tematyczny: wypoczynek, rekreacja, turystyka, środowisko, podróże, aspekty ekonomiczne, edukacyjne, marketingowe, socjologiczne turystyki, rekreacji i wypoczynku, zarządzanie w turystyce i rekreacji.
- **SPOLIT** – niemiecka baza danych, opracowywana przez Bundesinstitut für Sportwissenschaft w Kolonii.
Zawartość: ok. 130 000 opisów bibliograficznych ze streszczeniami.
Zasięg chronologiczny: 1993 – 2000.
Zakres tematyczny: szeroko pojęty temat sportu, teoria sportu, dyscypliny sportowe, fizjologia sportu, antropologia, anatomia, motoryczność, medycyna sportu, rehabilitacja, psychologia sportu, pedagogika, kultura fizyczna, wychowanie fizyczne, turystyka, rekreacja.
(Uwaga: – prenumerata nie jest kontynuowana).
- **SPOFOR** – niemiecka baza danych, opracowywana przez Bundesinstitut für Sportwissenschaft w Kolonii. Jest to baza informacyjna o projektach badawczych w dziedzinie sportu, prowadzonych w latach 1993-1996 na terenie Niemiec, Austrii, Szwajcarii. Zawiera informacje m. in. o instytucjach, osobach, metodach, kosztach i źródłach finansowania badań.
- **SPOMEDIA** – niemiecka baza danych, opracowywana przez Bundesinstitut für Sportwissenschaft w Kolonii.
Zawiera informacje o materiałach audiowizualnych z dziedziny sportu, z niemieckiego obszaru językowego.
Zasięg chronologiczny: 1996.
- **LIFES CIENCE** – jedna z 7 edycji elektronicznej wersji CURRENT CONTENTS, anglojęzycznej bazy danych opracowywanej przez amerykańską firmę ISI Thomson Scientific w Filadelfii. Obejmuje opisy artykułów z 1374 czasopism. Tygodniowo przybywa ok. 4.500 rekordów, rocznie baza powiększa się o ok. 300 000 opisów obejmujących podstawowe dane o artykule (tytuł pracy, tytuł, rocznik i numer czasopisma, w którym jest ona zamieszczana, nazwisko autora wraz z jego adresem do korespondencji, słowa kluczowe) oraz abstrakt.
Zasięg chronologiczny: prenumerata od 1994 roku
Zakres tematyczny: fizjologia, farmakologia i toksykologia, badania nad nowotworami, neurologia i behawioryzm, biologia molekularna i genetyka, mikrobiologia, immunologia, biologia eksperymentalna, endokrynologia, żywienie, metabolizm, biologia komórki, chemia analityczna, kardiologia i hematologia, biochemia i biofizyka, zoologia, badania medyczne, zastosowania statystyki i komputerów w naukach medycznych.
- **SOCIAL AND BEHAVIORAL SCIENCE** – elektroniczna edycja jednej z części CURRENT CONTENTS, zawiera opisy artykułów z 1626 czasopism, rocznie przybywa ok. 100 000 rekordów obejmujących opis bibliograficzny pracy i jej krótkie streszczenie.

Zasięg chronologiczny: prenumerata od 2001 roku
Zakres tematyczny: komunikacja, ekonomia, edukacja, ekologia, prawo, bibliotekoznawstwo, zarządzanie, nauki polityczne i administracja publiczna, psychiatria, psychologia, zdrowie publiczne, rehabilitacja, polityka socjalna, socjologia i antropologia.

* * *

Dostęp do baz: nieodpłatne, ogólnie dostępne.

Udostępnianie: wtorek., czw., piąt. godz. 9.00-14.00
poniedziałek, środa godz. 9.00-18.00
sobota (dyżur) godz. 9.00-13.00

* * *

Prenumerowane bazy danych dostępne on-line

EBSCOhost Web: <http://search.epnet.com> **lub** <http://search.global.epnet.com> - serwis obejmuje:

Academic Search Premier : baza wielodzinowa, dostęp do informacji z nauk społecznych, pedagogiki, edukacji, informatyki, nauk medycznych i biomedycznych. Opisy zawierają abstrakty, a do większości dołączone są pełne teksty artykułów (w tym z ok. 500 czasopism medycznych).

Clinical Reference Systems: baza obejmuje następujące dziedziny: medycyna sportowa, zdrowie dzieci, kobiet, osób starszych. Liczy ok. 7000 artykułów, udostępnia powiązania z pełnymi tekstami, wiele zawiera materiały ilustracyjne.

MEDLINE: baza z zakresu nauk medycznych i biomedycznych, obejmuje opisy prac od 1966 r., większość opisów zawiera abstrakty, a część udostępnia powiązania z pełnymi tekstami artykułów (od 1990 roku).

ERIC: baza z zakresu edukacji, wychowania, nauczania. Zawiera cytaty i abstrakty z ponad 980 czasopism, ok. 2200 pełnych tekstów.

Kod dostępu i hasło dla pracowników i studentów AWF udostępnia Oddział Informacji Naukowej w Bibliotece Głównej (pok. 106).

Inne bazy danych dostępne on-line

- PubMed:** serwis National Library of Medicine (USA) – <http://www.ncbi.nlm.nih.gov>
- Bibliograficzna Baza Komputerowa SPORT** (Biblioteka Główna AWF Poznań) - <http://biblioteka.awf.poznan.pl/isis/zb.htm> lub <http://biblioteka.awf.poznan.pl/bib/index.htm>
- Publikacje Pracowników AWF w Poznaniu** - <http://klio.awf.poznan.pl/bp/>

- **Publikacje Pracowników Instytutu Wychowania Fizycznego z siedzibą w Gorzowie Wlkp** - <http://klio.awf.poznan.pl/bg/>
- **Bibliografie:** publikacji pracowników AWF we Wrocławiu i zawartości wybranych czasopism gromadzonych przez Bibliotekę Główną AWF we Wrocławiu - <http://bg.awf.wroc.pl/>
- **BazydanychBiblioteki AWF w Gdańsku** – bibliografia publikacji prac pracowników AWF w Gdańsku
Opisy bibliograficzne za lata 1970-1999: <http://www.awf.gda.pl/~expertus/i/>
Opisy bibliograficzne od roku 2000: <http://www.awf.gda.pl/~expertus/e/>
- **Polska Bibliografia Lekarska** - <http://www.gbl.waw.pl/>
identyfikator: **pbl**
- **BazyBibliotekiNarodowej** (m.in. książki polskie od roku 1981, artykuły z czasopism polskich od roku 1996) - <http://193.59.172.222/wykaz.htm>
- **BibliografiaGeografiiPolskiej** - <http://www.cbgiios.pan.pl/>
- Bazy: **Rozprawy Doktorskie i Habilitacyjne, Badania Naukowe „SYNABA”** - <http://www.opi.org.pl/>
- **BazaPedagog** opracowana przez Uniwersytet Opolski - <http://book.uni.opole.pl/pedagog/index.html>

* * *

UWAGA!

Przypominamy Czytelnikom o możliwości przesłuchiwania kaset do nauki języków obcych w Czytelni Ogólnej naszej Biblioteki.

Informujemy również naszych Czytelników o stałej ekspozycji książek zagranicznych (własność International Publishing Service) dostępnej w holu katalogowym Biblioteki Głównej.

Wydawnictwa z ekspozycji można przeglądać w Oddziale Informacji Naukowej (pok. 106).

Ponadto w Czytelni są do wglądu katalogi wydawców oferujących literaturę związaną z tematyką sportu, turystyki i rehabilitacji.

JUŻ NIE MA...

*Odchodzą ludzie
zabierając cienie
w podręcznym bagażu.
Krzyczą ich fotografie
w pożółkłych albumach
i czas stanął w miejscu.*

*Odchodzą od nas ludzie
zabierając w dłoniach
szczyptę szczęścia,
kwiat zasuszony
ze ślubnego wianka
i wspomnień
różaniec.*

(Ze zbioru „Zatrzymać czas” Kraków, 1999)

W dniu 21 stycznia 2002 r. pożegnaliśmy naszego Drogiego Kolegę **STANISŁAWA ŚWIĘTONIA**.

Przez 22 lata nieprzerwanie służył naszej Bibliotece swoim artystycznym doświadczeniem, dokumentując ekspozycje książkowe i okazjonalne. Był też autorem fotografii zamieszczanych w naszych wydawnictwach i „Księdze Pamiątkowej”.

Zawsze pogodny, życzliwy i koleżeński zjawiał się z nieodłącznym obiektywem zapisując historię Biblioteki i taki pozostanie na zawsze w naszej pamięci.

Barbara Mikuszevska-Kamińska

WYKAZ NOWOŚCI WPROWADZONYCH DO ZBIORÓW BIBLIOTECZNYCH

Encyklopedie ogólne, informatyka, bibliotekoznawstwo i bibliografie

- Badania porównawcze polskich bibliotek naukowych : materiały z konferencji (Kraków, 19-21 września 2001) / [oprac. red. Anna Sokołowska-Gogut]. – Kraków, 2001. Sygn. 59775*
- Dobre obyczaje w nauce : zbiór zasad i wytycznych. - Wyd. 3 zm. – Warszawa, 2001. Sygn. 59688-59689*
- Książki o Krakowie i województwie małopolskim wydane w 2000 roku : (wybór) / oprac. Elżbieta Romanowska. – Kraków, 2001. Sygn. 59732*
- Ścibor Eugeniusz, Tomasiak-Beck Joanna: *PATIN : polsko-angielski tezaurus informacji naukowej. – Warszawa, 2001. Sygn. 92001*
- Visual Basic w bazach danych : [w zadaniach] / Eric Winemiller [et al.]. – Wrocław, 2000. Sygn. 59718*
- W prasie o bibliotekach publicznych województwa małopolskiego w 2000 roku. – Kraków, 2001. Sygn. 59731*
- Wykaz czasopism naukowych i innych nośników informacji naukowej importowanych do Polski w 2001 roku. T. 1 – 3. – Warszawa, 2001. Sygn. 59709-59711*

Normy

- Dokumentacja - Zasady szeregowania bibliograficznego PN-ISO 7154:2001. – Warszawa, 2001. Sygn. N-104*
- Kody nazw języków - Kod trzyliterowy PN-ISO 639-2. – Warszawa, 2001. Sygn. N-101*
- Opis bibliograficzny - Dokumenty kartograficzne PN-N-01152-5. – Warszawa, 2001. Sygn. N-102*
- Sztuczne ściany wspinaczkowe - Punkty asekuracyjne, wymagania stabilności i metody badań PN-EN 12572:2001. – Warszawa, 2001. Sygn. N-103*

Filozofia, psychologia, religia

- Brannon Linda: *Psychologia rodzaju : [kobiety i mężczyźni: podobni czy różni]. – Gdańsk, 2002. Sygn. 59830*
- Gracz Jacek, Sankowski Tadeusz: *Psychologia w rekreacji i turystyce. – Poznań, 2001. Sygn. 59670-59672*
- Pervin Lawrence A.: *Psychologia osobowości. – Gdańsk, 2002. Sygn. 59829*
- Powszechna encyklopedia filozofii. T. 1 / [kom. nauk. Mieczysław Krąpiec et al.]. – Lublin, 2000. Sygn. 92021*

- Sankowski Tadeusz: *Wybrane psychologiczne aspekty aktywności sportowej*. – Poznań, 2001. Sygn. 59727
- Tyburski Włodzimierz, Wachowiak Andrzej, Wiśniewski Ryszard: *Historia filozofii i etyki do współczesności : źródła i komentarze*. - Wyd. 3 popr. i uzup. – Toruń, 2002. Sygn. 59800
- Uliński Maciej: *Kobieta i mężczyzna : dzieje refleksji filozoficzno-społecznej*. – Kraków, 2001. Sygn. 59801
- Wójcik Elżbieta: *Metody aktywizujące w pedagogice grup*. – Kraków, 2000. Sygn. 59712

Socjologia

- Falkowski Andrzej, Tyszka Tadeusz: *Psychologia zachowań konsumenckich*. – Gdańsk, 2001. Sygn. 59713
- Gruszczyński Leszek A.: *Kwestionariusze w socjologii : budowa narzędzi do badań surveyowych*. - Wyd. 3 popr. i zm. – Katowice, 2001. Sygn. 59802
- Hartley Peter: *Komunikacja w grupie*. – Poznań, 2000. Sygn. 59813
- Hempolińska-Nowik Eunice: *Poznawcze koncepcje „Ja”*. – Szczecin, 2001. Sygn. 59702
- Olszewska-Dyoniziak Barbara: *Człowiek - kultura - osobowość : wstęp do klasycznej antropologii kulturowej*. - Wyd. 2, przejr., popr. – Wrocław, 2001. Sygn. 59797
- Polityka społeczna* / pod red. Adama Kurzynowskiego. - Wyd. 2. – Warszawa, 2002. Sygn. 59816
- Przelomy wieków : praca zbiorowa* / pod red. Marii Szyszkowskiej ; [aut. Jacek Andrychiewicz et al.]. – Białystok, 2000. Sygn. 59783
- Psychospołeczne uwarunkowania zjawisk dewiacyjnych wśród młodzieży w okresie transformacji ustrojowej w Polsce* / pod red. Henryka Machela, Krzysztofa Wszeborowskiego. – Gdańsk, 1999. Sygn. 59804

Polityka, nauki ekonomiczne, prawo

- Brady Regina, Forrest Edward, Mizerski Richard: *Marketing w internecie*. – Warszawa, 2002. Sygn. 59617
- Europa 2001/2002 : organizacje, instytucje, personalia, adresy, kontakty* / red. wyd. niem. Gerhard Hitzler, Martina Ostarek, Karl-Ludwig Steinhäuser ; red. nauk. wyd. pol. Witold M. Góralski. – Warszawa, 2001. Sygn. 59799
- Frankfort-Nachmias Chava, Nachmias David: *Metody badawcze w naukach społecznych*. – Poznań, 2001. Sygn. 59685-59686
- Kornak Aleksander Stefan, Rapacz Andrzej: *Zarządzanie turystyką i jej podmiotami w miejscowości i regionie*. – Wrocław, 2001. Sygn. 59719
- Leksykon polityki społecznej* / red. nauk. Barbara Rysz-Kowalczyk. – Warszawa, 2001. Sygn. 59814
- Łoś Robert: *Teoria stosunków międzynarodowych : wybrane zagadnienia*. Łódź, 2001. Sygn. 59687
- Marketing : podręcznik akademicki* / Philip Kotler [et al.]. – Warszawa, 2002. Sygn. 92020

- Marketing usług profesjonalnych : materiały drugiej konferencji, 22-23 maja 2000 roku „Jakość usług profesjonalnych”. [T. 2] / pod red. Kazimierza Rogozińskiego. - Poznań, 2000. Sygn. 59706*
- Marketing usług profesjonalnych : materiały z trzeciej międzynarodowej konferencji, 21-22 maja 2001 roku „Kultura organizacyjna - osobowość profesjonalisty” / pod red. Kazimierza Rogozińskiego. - Poznań, 2000. Sygn. 59707*
- Mazurkiewicz Ludwik: *Planowanie marketingowe w przedsiębiorstwie turystycznym.* - Warszawa, 2002. Sygn. 59740-59741
- Piotrowski Jan Paweł, Traczyk Marek: *Promocja i informacja turystyczna : wybrane zagadnienia.* - Kraków, 1999. Sygn. 59791-59792
- Sektor turystyczny w społeczeństwie informacyjnym : turystyka, poczta, telekomunikacja / red. nauk. Aleksander Panasiuk. - Szczecin, 2001. Sygn. 59714*
- Świat w liczbach 2000/2001 / wybór i oprac. Jan Kądziołka, Kazimierz Kocimowski, Edward Wołoncej. - Wyd. 9. - Warszawa, 1999. Sygn. 59822*
- Vademecum pilota grup turystycznych / red. nauk. Grzegorz Gołębski. - Poznań, 2001. Sygn. 59715-59717*

Szkolnictwo. Oświata. Pedagogika. Wychowanie

- 50 lat szkolnictwa wychowania fizycznego w Gdańsku / [aut. tekstu Zdzisław Józefowicz, Kazimierz Jaremczak ; red. Mariusz Machnikowski]. - Gdańsk, 2001. Sygn. 92011*
- Adamczyk Gabriel, Breitkopf Bogusława, Worwa Zbigniew : *Edukacja prozdrowotna dla klas 4-6 : ścieżka edukacyjna : szkoła podstawowa : podręcznik.* - Warszawa, 1999. Sygn. 92022
- Adamczyk Gabriel, Breitkopf Bogusława, Worwa Zbigniew: *Edukacja prozdrowotna dla klas 4-6 : ścieżka edukacyjna : szkoła podstawowa : program nauczania.* - Warszawa, 1999. Sygn. 59857
- Hauk Diemut: *Łagodzenie konfliktów w szkole i w pracy z młodzieżą : poradnik do treningu mediacji.* - Kielce, 2002. Sygn. 59815
- Kultura fizyczna w zreformowanej szkole podstawowej i w gimnazjum / [oprac. Alicja Skubacz, Jerzy Duda]. - Opole, 2001. Sygn. 59786-59787*
- Możdżeń Stefan Ignacy: *Historia wychowania 1918-1945.* - Kielce, 2000. Sygn. 59682-59684
- Praca magisterska - od irytacji do satysfakcji / oprac. przygotowane pod kier. Bogdana Wierzbickiego. - Białystok, 2001. Sygn. 59784*
- Puślecki Władysław: *Model pedagogicznej pracy naukowej.* - Kraków, 2001. Sygn. 59651-59652
- Sękowska Zofia: *Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej.* - Wyd. 2. - Warszawa, 2001. Sygn. 59660
- Sieniek Czesław: *Planowanie pracy nauczyciela wychowania fizycznego w zreformowanej szkole podstawowej klas IV - VI. Cz. 2. - Wyd. 2 uzup. - Starachowice, 2001. Sygn. 59633*

- Sieniek Czesław: *Planowanie pracy nauczyciela wychowania fizycznego w klasach I-III : gimnazjum*. - Wyd. 2 popr. – Starachowice, 2001. Sygn. 59632
- Sołtysińska Grażyna, Żywiec-Dąbrowska Elżbieta: *Moja przyszła praca : materiały metodyczne do pracy z uczniami szkół zawodowych*. – Warszawa, 2001. Sygn. 59777
- Studenci wychowania fizycznego w ocenie psychopedagogicznej* / red. nauk. Edward Wlazło. – Wrocław, 2001. Sygn. 59606
- Urban Stanisław, Ładoński Wiesław: *Jak napisać dobrą pracę magisterską*. - Wyd. 4, uzup. - Wrocław, 2001. Sygn. 59794-59796
- Wiśniewska Krystyna, Sieniek Czesław: *Planowanie pracy nauczyciela wychowania fizycznego w klasach I-IV (szkoły ponadpodstawowe)*. – Starachowice, 1998. Sygn. 59634
- Woynarowska Barbara, Sokołowska Maria: *Ścieżka edukacyjna - edukacja prozdrowotna i promocja zdrowia w szkole*. – Warszawa, 2001. Sygn. 59770
- Wychowanie fizyczne w kształceniu zintegrowanym* / praca pod red. Seweryna Sulisza. – Warszawa, 2000. Sygn. 59661
- Zajączkowski Krzysztof: *Edukacja prozdrowotna : przewodnik dla nauczycieli gimnazjum*. – Kielce, 2001. Sygn. 59798
- Znanięcki Florian: *Socjologia wychowania*. - Wyd. 3. – Warszawa, 2001. Sygn. 59657

Turystyka, rekreacja, czas wolny

- Nowakowski Marian: *Słownik terminów związanych z turystyką i hotelarstwem*. – Katowice, 2001. Sygn. 59655
- Podstawy gastronomii, hotelarstwa, rekreacji i turystyki : praca zbiorowa* / pod red. Dawida Romana Taubera, Ewy Muchy-Szajek, Wiesława Siwińskiego. - Wyd. 1 - dodruk. – Poznań, 2001. Sygn. 59708
- Zarys historii turystyki w Polsce w XIX i XX wieku*. – Poznań, 2001. Sygn. 59667-59669

Nauki przyrodnicze

- Problemy starzenia : czwarte warsztaty antropologiczne* / pod red. Janusza Charzewskiego. – Warszawa, 2001. Sygn. 59699
- Szopa Jan, Mleczko Edward, Żak Stanisław: *Podstawy antropomotoryki*. – Kraków, 1999. Sygn. 59690-59691
- Tattersall Ian: *I stał się człowiek : [ewolucja i wyjątkowość człowieka]*. – Warszawa, 2001. Sygn. 59649
- Zastosowania antropologii w wychowaniu fizycznym i sporcie* / pod red. Anny Burdukiewicz. – Wrocław, 2001. Sygn. 59736
- Żarów Ryszard: *Prognozowanie dorosłej wysokości ciała chłopców : model własny i analiza porównawcza innych metod*. – Kraków, 2001. Sygn. 59722-59726
- Zeliaś Aleksander, Wanat Stanisław, Pawełek Barbara: *Metody statystyczne : zadania i sprawdziany*. – Warszawa, 2002. Sygn. 59742

Medycyna

- Aktywność ruchowa w promocji zdrowia młodzieży.* – Kraków, 2001. Sygn. 59611-59615
- Antoni Kępiński : sesja naukowa - 25 lecie Oddziału Psychiatrycznego WSZ w Częstochowie i spotkanie Oddziału Śląskiego Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, 11 maja 2001 r.* - [S. l.], 2001. Sygn. 59793
- Arusztowicz Barbara: Jak pomóc dziecku z dysfunkcją narządu ruchu : [poradnik].* – Kraków, 2001. Sygn. 59650
- Brown T. A.: Genomy.* – Warszawa, 2001. Sygn. 92015
- Chirurgia tętnic i żył obwodowych* / pod red. Wojciecha Noszczyka ; [aut. Piotr Andziak et al.]. – Warszawa, 1998. Sygn. 92024
- Choraży Marek: Wpływ pola magnetycznego na wyniki leczenia drenażem zewnętrznym zmian torbielowatych narządów jamy brzusznej.* – Katowice, 2001. Sygn. 59747
- Choroby stawu łokciowego* / pod red. Tadeusza Gaździka. – Warszawa, 2000. Sygn. 59642-59643
- Czopik Józef: Fizjoterapia w wybranych chorobach tkanek miękkich narządu ruchu.* – Warszawa, 2001. Sygn. 59837-59839
- Duda Barbara, Orkwiszewska Anna: Zeszyt do ćwiczeń z anatomii człowieka. Cz. 1.* – Gdańsk, 2001. Sygn. 59771
- Ekologia : jej związki z różnymi dziedzinami wiedzy medycznej* / pod red. Alicji Kurnatowskiej ; [aut. Wojciech Drygas et al.]. – Warszawa, 2001. Sygn. 59812
- Gaździk Tadeusz Szymon: Ortopedia i traumatologia : dla studentów medycyny : podręcznik /.* – Warszawa, 1998. Sygn. 59637
- Indeks leków Medycyny Praktycznej 2000* / [red. prowadzący Liliana Czukowska ; aut. opisów Magda Baran et al.]. - Wyd. 2. – Kraków, 2000. Sygn. 59733
- Kaltenborn Freddy M.: Kręgosłup - badanie manualne i mobilizacja : w ramach Ortopedycznej Terapii Manualnej wg koncepcji Kaltenborna i Eujentha.* - Toruń, 1998. Sygn. 59872
- Kubacki Janusz: Alloplastyka stawów w aspekcie zagadnień ortopedycznych i rehabilitacyjnych.* – Katowice, 1996. Sygn. 59869-59871
- Kubacki Janusz: Zarys ortopedii i traumatologii : podręcznik dla studentów rehabilitacji.* - Wyd. 2. – Katowice, 1999. Sygn. 59865-59867
- Makris Maria, Umiastowska Danuta: Rozwój fizyczny i motoryczny dziecka w wieku przedszkolnym.* – Szczecin, 2001. Sygn. 59705
- Medycyna behawioralna* / Jerry M. Wiener [et al.]. - Wyd. 1 pol. / pod red. Sławomira Sidorowicza. – Wrocław, 1996. Sygn. 59609
- Mika Tadeusz, Kasprzak Wojciech: Fizykoterapia.* - Wyd. 4 uzup. – Warszawa, 2001. Sygn. 59644-59645
- Orzech Janusz: Rozwój koncepcji, technik i metod fizjoterapii.* – Tarnów, 2001. Sygn. 59805-59807
- Physical activity and bone health* / Karim Khan [et al.]. – Champaign, 2001. Sygn. 92010
- Podstawy diagnostyki i rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej : podręcznik dla studentów kierunku fizjoterapii, magistrów rehabilitacji oraz lekarzy pediatrów. T. 1-2* / pod red. Czesława Szmigła. – Kraków, 2001. Sygn. 59751-62

- Prus Grzegorz, Zając Adam: *Trening wytrzymałości specjalnej w wybranych dyscyplinach sportu*. – Katowice, 1999. Sygn. 59630
- Prusiński Antoni: *Neurologia praktyczna*. - Wyd. 2 uzup. – Warszawa, 2001. Sygn. 59622-26
- Rakowski Andrzej: *Kręgosłup w stresie : jak pokonać ból i jego przyczyny*. – Wyd. 3 (dodruk). – Gdańsk, 2001. Sygn. 59868
- Szczepanowska Ewa: *Odpowiedzi hormonów glukostatycznych i płciowych na wysiłek fizyczny organizmu człowieka*. – Poznań, 2001. Sygn. 59700
- Usprawnianie lecznicze krytycznie chorych : praca zbiorowa / pod red. Romana Szulca*. – Wrocław, 2001. Sygn. 59834
- Wartość odżywcza wybranych produktów spożywczych i typowych potraw / [aut.] Hanna Kunachowicz [et al.]*. - Wyd. 3 zm. i uzup. – Warszawa, 2001. Sygn. 91998
- Waśkiewicz Zbigniew: *Wpływ wysiłków anaerobowych na wybrane aspekty koordynacji motorycznej*. – Katowice, 2002. Sygn. 59788

Hotelarstwo, organizacja i zarządzanie, nauki techniczne

- Brilman Jean: *Nowoczesne koncepcje i metody zarządzania*. – Warszawa, 2002. Sygn. 59785
- Nowakowski Marian: *Słownik terminów związanych z turystyką i hotelarstwem*. – Katowice, 2001. Sygn. 59655
- Podstawy gastronomii, hotelarstwa, rekreacji i turystyki : praca zbiorowa / pod red. Dawida Romana Taubera*. – Poznań, 2001. Sygn. 59708
- Zarządzanie i handel zagraniczny w małych i średnich przedsiębiorstwach w warunkach integracji europejskiej : materiały z konferencji / [oprac. red. Wojciech Majchrowski]*. – Kraków, 2001. Sygn. 59619
- Zarządzanie obiektami sportowo-rekreacyjnymi / pod red. Bogusława Ryby*. – Warszawa, 2001. Sygn. 59631

Sztuka. Architektura

- Błądek Zenon: *Hotele : programowanie, projektowanie, wyposażanie*. – Poznań, 2001. Sygn. 92012-92014
- Encyklopedia sztuki polskiej / słowo wstępne Jan K. Ostrowski ; [zespół aut. Janusz Antos et al. ; zespół red. Anna Śledzikowska et al.]*. – Kraków, 2001. Sygn. 92023

Sport

- Eider Jerzy: *Ćwiczenia kształtujące wolne*. - Wyd. 2. – Szczecin, 2001. Sygn. 59704
- Eider Jerzy: *Technika wykonania i metodyka nauczania wybranych ćwiczeń z zakresu gimnastyki sportowej*. – Wyd. 5 popr. – Szczecin, 2001. Sygn. 59703
- Frank Gerhard: *Piłka nożna : trening kreatywny*. – [Żórawina], 2001. Sygn. 59840-59842

- Ilustrowana encyklopedia sportu* / [red. Francois Fortin, Karine Delobel ; aut. Denis Fourny et al.]. – Warszawa, 2001. Sygn. 92016
- Iskra Janusz: *Morfologiczne i funkcjonalne uwarunkowania rezultatów w biegach przez płotki*. – Katowice, 2001. Sygn. 59745
- Jacznowski Lech, Jaworski Zygmunt, Żyśko Jolanta: *Organizacja kultury fizycznej: teoria i praktyka: praca zbiorowa. T. 2, Struktury organizacyjne*. – Warszawa, 2001. Sygn. 59635-59636, 59695
- Kaczyński Antoni: *Atlas gimnastycznych ćwiczeń siłowych*. – Wyd. 3. – Wrocław, 2001. Sygn. 59734
- Kluby sportowe w latach 1999-2000*. – Warszawa ; Rzeszów, 2001. Sygn. 59696
- Matejko Paweł: *Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” - gniazda: Jordanów, Sucha, Maków: zarys historii i działalności*. – Sucha Beskidzka : Kraków, [2001]. Sygn. 59621
- Nawara Henryk, Nawara Urszula: *Gry i zabawy integracyjne*. – Wyd. 2 uzup. – Wrocław, 2001. Sygn. 59735
- Nowocien Jerzy: *Sport i olimpizm w systemie dydaktyczno-wychowawczym współczesnej szkoły*. – Warszawa, 2001. Sygn. 59698
- Odpowiedzialność dyscyplinarna w sporcie* / pod red. Andrzeja J. Szwarca. – Poznań, 2001. Sygn. 59627
- Orlewicz-Musiał Małgorzata: *Polskie nurkowanie swobodne: dzieje, organizacje, wartości*. – Kraków, 2001. Sygn. D-367
- Owczarek Sławomir: *Gimnastyka przedszkolaka*. – Warszawa, 2001. Sygn. 59648
- Pamiętnik IX. Zlotu Sokolstwa Polskiego, Bydgoszcz 2000 w dniach 2-4.06.2000 r. oraz udział Sokolstwa Polskiego w XIII. Wszechsokolskim Zlocie w Pradze w dniach 28.06-4.07.2000 r.* / [zesp. red. Hanna Rogowska et al.]. – Bydgoszcz, 2000. Sygn. 59776
- Paterka Stanisław: *Piłka ręczna*. – Poznań, 2001. Sygn. 59679-59681
- Piłka nożna w Wielkopolsce 1921-2001* / pod red. Bernarda Woltmanna. – Poznań, 2001. Sygn. 59739
- Problemy badawcze w lekkoatletyce* / red. nauk. Paweł Kowalski, Juliusz Migasiewicz. – Wrocław, 2001. Sygn. 59774
- Sport - pieniądze - etyka: materiały Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej zorganizowanej 27 i 28 listopada 2000 roku*. – Kraków, 2001. Sygn. 59748-59750
- Sporty zimowe u progu XXI wieku oraz tradycje i perspektywy Zakopanego* / pod red. Szymona Krasickiego i Kazimierza Chojnackiego. – Kraków, 2001. Sygn. 59662-59666
- Status prawny sportowców* / pod red. Andrzeja Kijowskiego. – Poznań, 2001. Sygn. 59628
- Stawczyk Zdobysław, Michalski Zygmunt, Biernacki Jacek: *Ćwiczenia ogólnorozwojowe*. – Wyd. 3 uzup. i poszerz. – Poznań, 2001. Sygn. 59728-59730
- Suchanowski Andrzej: *Przewodnik do ćwiczeń z fizjologii wysiłku i wypoczynku sportowego dla studentów AWF (instrukcje do ćwiczeń)*. – Wyd. popr. i uzup. – Gdańsk, 1998. Sygn. 91996-91997
- Suchanowski Andrzej: *Zmienność dynamiki procesu wypoczynku w kontroli efektywności treningu sportowego*. – Gdańsk, 2001. Sygn. 59772-59773
- Szafkowski Zbigniew: *Kajakarstwo w MKS „Znicz” i MKKS „Gorzów” w latach 1963-2001*. – Gorzów Wlkp., 2001. Sygn. 59743-59744

- Szkice z dziejów kultury fizycznej na Górnym Śląsku, Zagłębiu i Podbeskidziu : praca zbiorowa / pod red. Mirosława Ponczka i Andrzeja Nowakowskiego. – Wadowice, [2001]. Sygn. 59738*
- Teoria i metodyka rekreacji : (zagadnienia podstawowe) : praca zbiorowa / pod red. Iwony Kielbasiewicz-Drozdowskiej, Wiesława Siwińskiego. – Poznań, 2001. Sygn. 59676-59678*
- Teoria, praktyka i metodyka szermierki : wybrane zagadnienia / [oprac.] Zbigniew Czajkowski. – Katowice, 2001. Sygn. 59746*
- Turystyka kwalifikowana / oprac. zespół Tadeusz Łobożewicz, Rafał Kogut, Rafał Szmytke. – Warszawa, 1997. Sygn. 59607*
- Wieczorek Wojciech: *Ocena prawidłowości doboru dzieci do sportu pływackiego. – Łódź, 2001. Sygn. 59618*
- Wolsza Tadeusz: *Arcymistrzowie, mistrzowie, amatorzy ... : słownik biograficzny szachistów polskich. T. 1-3. – Warszawa, 1995. Sygn. 59818-20*
- Wychowanie fizyczne i sport w badaniach naukowych : III Konferencja środowiskowa, Poznań, dnia 25 maja 1995 r. / pod red. Sławomira Drozdowskiego, Lechosława B. Dworaka, Eugeniusza Wachowskiego. – Poznań, 2000. Sygn. 59701*
- Wypisy do ćwiczeń z teorii wychowania fizycznego / wybór i oprac. Marian Bukowiec. - Wyd. 2 popr. i uzup. – Kraków, 2000. Sygn. 59778-59782*
- Zieleśkiewicz Władysław: *Encyklopedia sportów zimowych. – Warszawa, 2002. Sygn. 92005*
- Wyżnikiewicz-Nawracała Anita: *Jeździectwo w terapii, rekreacji i sporcie osób niepełnosprawnych. – Gdańsk, 2001. Sygn. 59608*

Językoznawstwo. Nauka o literaturze

- Barberis Paola, Bruno Elena: *Deutsch im Hotel : Gespräche führen. – Ismaning, 2000. Sygn. 28750*
- Barberis Paola, Bruno Elena: *Deutsch im Hotel : Kommunikatives Lehrwerk für Deutschlerner im Fach Hotelgewerbe. Tl 2, Korrespondenz führen. – Ismaning, 1998. Sygn. 92003-92004*
- Cohen Ulrike: *Zimmer frei Neu : Deutsch im Hotel. - Berlin ; München, 2000. Sygn. 92006-92007, P-28752*
- Cohen Ulrike: *Zimmer frei Neu [Dok. dżw.] : Deutsch im Hotel : Lehrbuch. - Berlin, 2000. Sygn. Z-180*
- Deutsch im Hotel [Dok. dżw.] : Gespräche führen / Tontechnik Heinz Graf, Christoph von Haniel ; Sprecher T. Albus [et al.]. – Ismaning, 2000. Sygn. Z-179*
- Grandi Nicoletta: *Zimmer frei Neu : Deutsch im Hotel : Arbeitsbuch. - Berlin ; München, 2000. Sygn. 92008-92009, P-28751*
- Wesołowska Danuta, Wesołowska-Jarema Izabella, Wesołowski Przemysław: *Słownik ortograficzny języka polskiego : z najnowszymi zasadami pisowni polskiej i interpunkcji. – Warszawa, 2001. Sygn. 59821*
- Zasady poprawnej wymowy polskiej - sztuka mówienia : pomoc dydaktyczna / oprac. Edward Dobrzański. - Wyd. 4. – Kraków, 2000. Sygn. 59693-59694*

Geografia. Opisy krajów. Podróże

- Ardito Fabrizio, Gambaro Cristina, Scapagnini Marco: *Sycylia*. – Warszawa, 2002. Sygn. 59831
- Dylewski Adam: *Ukraina : część zachodnia, Kijów i Krym*. – Bielsko-Biała, 2001. Sygn. 85157
- Figiel Stanisław, Krakowiak Ada, Żywczak Krzysztof: *Beskidy na weekend : przewodnik turystyczny : 10 tras po najpiękniejszych zakątkach Beskidów, Pienin, Orawy, Podhala i Spiszu*. – Wyd. 2. – Bielsko-Biała, 2001. Sygn. 59647
- Hellander Paul: *Bułgaria*. – Wyd. 2. – Bielsko-Biała, 2001. Sygn. 85152
- Herz Lechosław: *Tatry i Podtatrze*. – Warszawa, 2001. Sygn. 59658
- Kamiński Marek: *Moje wyprawy*. – Bielsko-Biała, 2001. Sygn. 91999
- Karkonosze 2000 [Dokument elektroniczny] : 700 opisów, 1500 fotografii, graficzna filtracja obiektów, galerie artystów karkonoskich, interaktywne mapy i plany miast, aktualizacja danych przez Internet / pomysł i realizacja programu Andrzej Łapa, Stanisław Zieliński ; programowanie Łukasz Piwowar*. – [S. l.], 2000. Sygn. DE-2
- Kaszuby, Kujawy, Wielkopolska północno-wschodnia : mapa krajoznawcza / red. Michał Dworak*. – Warszawa, 2001. Sygn. MP-2062
- Kraje pozaeuropejskie : zarys geografii turystycznej : praca zbiorowa / pod red. Zygmunta Kruczka ; [aut. Andrzej Belski et al.]*. – Wyd. 3 uzup. i popr. – Kraków, 2002. Sygn. 59789-59790
- Łukasik Henryk, Turowicz Andrzej: *Twierdza Kraków - znane i nieznanne : przewodnik turystyczny. Cz. 1, Odcinek północno-wschodni od Wisły do Traktu Olkuskiego*. – [Międzyzdroje] ; Kraków, 2001. Sygn. 59810
- Łukasik Henryk: *Twierdza Kraków - znane i nieznanne : przewodnik turystyczny. Cz. 2, Odcinek zachodni i południowy od traktu Olkuskiego do dolnej Wisły*. – [Międzyzdroje] ; Kraków, 2001. Sygn. 59811
- Mazury wschodnie, Podlasie, Mazowsze wschodnie : mapa krajoznawcza / red. Agnieszka Wędrychowska*. – Warszawa, 2001. Sygn. MP-2061
- Mielcarek Remigiusz: *Szlaki dla obywateli II : 40 tras w Ameryce Północnej i Środkowej, na Karaibach i w Ameryce Południowej, w Australii i Oceanii*. – [Wyd. 2]. – Poznań, 2001. Sygn. 85158-85159
- Moore Robert J.: *Niezwykłe miejsca świata : fascynująca podróż do najpiękniejszych miejsc na Ziemi*. – Warszawa, 2001. Sygn. 92000
- Partyka Józef, Cieślak Robert: *Ojcowski Park Narodowy*. – Warszawa, 2001. Sygn. 85155
- Polska : [architektura, parki, muzea, mapy, dwory, sanktuaria : ten przewodnik pokazuje to co inne tylko opisują] / pod red. Teresy Czerniewicz-Umer i Małgorzaty Omilanowskiej*. – Warszawa, 2001. Sygn. 91978
- Republika Południowej Afryki / [aut. Michael Brett, Brian Johnson-Barker, Marielle Rensen]*. – Warszawa, 2001. Sygn. 59654
- Słowacja : przewodnik narciarski / [red. Tomasz Darmochwał]*. – Białystok, 2002. Sygn. 59808
- Stettner-Stefańska Barbara: *Paryż po polsku*. – Warszawa, 2001. Sygn. 59653
- Świętokrzyski Park Narodowy / Paweł Krzos [et al.]*. – Warszawa, 2001. Sygn. 85156

- Tomasiewicz Janusz, Gruszczyk Andrzej: *Gorczański Park Narodowy*. – Warszawa, 2001. Sygn. 85154
- Torri Monica: *Mediolan i jeziora*. – Warszawa, 2002. Sygn. 59828
- Węgry : *mapa samochodowa : skala 1:800 000 : plan miasta: Budapeszt*. – [Warszawa], 2001-2002. Sygn. MP-2063
- Więckowski Marek: *Polskie naj... : [miejsca, które warto zobaczyć : najwyższy szczyt, najgłębsze jezioro, najstarsze góry]*. – Poznań, [2001]. Sygn. 91979

Historia. Biografie

- A/Z Miscellanea historico-regionalia galiciensia in memoriam doctoris Gustaw Studnicki : praca zbiorowa / pod red. Andrzeja Nowakowskiego*. – Wadowice, 2000. Sygn. 59610
- Brzoza Czesław: *Polska w czasach niepodległości i II wojny światowej : (1918-1945)*. – Kraków, 2001. Sygn. 59640
- Europa. Cz. 2 / oprac. nauk. Andrzej Pankowicz i Antoni Podraza*. – Kraków, 2001. Sygn. 58259/9
- Kto jest kim w Polsce / [zespół red. Beata Cynkier et al.]*. - Ed. 4. – Warszawa, 2001. Sygn. 59720
- Kto jest kim w Polsce : biznes / [oprac. red. Anna Strzałkowska]*. – Warszawa, 2001. Sygn. 59721
- Sowa Andrzej Leon: *Od Drugiej do Trzeciej Rzeczypospolitej : (1945-2001)*. – Kraków, 2001. Sygn. 59641
- Spiesz Anton: *Dzieje Słowacji na drodze do uświadomienia narodowego*. – [Gorlice], [1999]. Sygn. 59638-59639

ANEGDOTY O KSIĄŻKACH

Stanisław Zieliński

O miłości do książek

Książka powstała z potrzeby praktycznej. Pierwsze znane książki zawierały normy prawne regulujące współżycie między ludźmi, państwami i narodami, zapisy handlowe, opłaty podatkowe, przepisy lecznicze, modlitwy i opisy zdarzeń.

Przyjmowała książka różne kształty w zależności od materiału, z którego została sporządzona: tabliczki glinianej z pismem klinowym, kamienia z wyrytymi napisami, zwoju papirusowego oraz kodeksów pergaminowych i papierowych. Ze względu na wysokie ceny książki były pilnie strzeżone i posiadali je nieliczni, którzy umieli czytać oraz mieli pieniądze; byli to ludzie władzy świeckiej i duchowej. Budzili podziw jako znający wiedzę tajemną, większości nieznaną, zawartą w księgach. Otaczała ich pewna tajemniczość, co budziło podziw, ale i podejrzenia ściągające na właścicieli różne przygody.

Do przechowywania książek powoływano instytucje z zaufanymi i kompetentnymi osobami, bo zbiory te obejmowały księgi zawierające wiedzę potrzebną do sprawowania władzy. Były to początki bibliotek i archiwów, przechowujących książki i bieżącą dokumentację państwową.

Z czasem książka stała się towarem i powstały księgarnie do jej sprzedawania. Cenę wyznaczała praktyczna przydatność, materiał, z jakiego została wykonana, data sporządzenia, oprawa, pochodzenie, a także jej piękne wykonanie i zdobienie. Tak powstała chęć posiadania książek, nie tylko z potrzeby praktycznej, wartości materialnej, ale i zaimponowania innym wytworem artystycznym. Zaczęto nawet konkurować w ich gromadzeniu pod względem ilości, wartości i smaku artystycznego. Antonio Beccadelli z Panormy, poeta włoski i miłośnik ksiąg z XV wieku pisał do króla Neapolu, mecenasa sztuk i bibliofila Alfonsa V: „Kto lepiej postąpił: Poggio czy też ja? On chcąc kupić willę we Florencji sprzedaje [dzieła] Tytusa Liwiusza, którego własnoręcznie wspaniale przepisał, ja zaś, chcąc kupić Tytusa Liwiusza oddałem ziemię na sprzedaż.

Pochwałę posiadania książek i korzyści z nich płynące głosiły największe autorytety różnych epok:

„Izba bez książek jest ciałem bez duszy” (M. T. Cicero)

„Gdzie księgi są, tam nie ma miecza: gdzie miecz, tam nie ma ksiąg” (Talmud, Awoda Zora)

„Spędzanie czasu bez ksiąg jest śmiercią i grobem ludzi żyjących” (L. A. Seneka)

„Księgi radują nas, gdy śmieje się nam szczęście; pocieszają nas, gdy burzliwe grożą nam losy” (R. de Bury)

„Którzyście siedzą z księgami, nie mogą być nigdy sami” (Biernat z Lublina)

„A to miej na pilnej pieczy, abyś czytał, kiedy tylko możesz” (M. Rej)

„Powiedz mi, co czytasz, a powiem ci, kim jesteś” (przysłowie)

Aktywny stosunek do książek, jak do wielu innych pamiątek przeszłości i rzeczy pięknych, przejawiali ludzie świadomi potrzeby opieki nad tymi relikami przeszłości, dociekali ich pochodzenia, wartości, umiejętnie wydobywali z dziejów barwności życia czasu minionego, upowszechniali o nich wiedzę, a z nią rodzimą spuściznę historyczną. Zabytek pełnił normalną funkcję praktyczną wśród równych sobie lub wzajemnie się uzupełniających. Dziś często ginie w chaosie nowego otoczenia, gdzie tylko nija-kość nie spotyka się z wrogością, a młody, drapieżny kapitalizm bardziej ceni banki i pieniądz, aniżeli książkę.

Bibliofil zwraca uwagę najpierw na możliwość otrzymania poszukiwanej książki, a gdy ma już egzemplarz, na papier, wyraźną czcionkę (dawniej prowadzono badania nad czytelnością druku), harmonijnie rozmieszczoną kolumnę druku na stronie, ilustracje (czy wyszły spod ręki zdolnego grafika), kompozycję karty tytułowej, okładkę, oprawę, ekslibris, zapiski proveniencyjne, a także rolę społeczną, polityczną czy religijną książki. Rasowego bibliofila charakteryzowała dbałość o dobry stan książek, ich walory bibliofilskie i rzadkość. Ale najważniejszy jest stosunek emocjonalny do książki, który najczęściej przeradza się w pasję życiową, zarówno magnatów, dostojników kościelnych, jak chłopów i robotników. Pasje bibliofilskie, jak każde inne pozytywne zainteresowania uważane były za nieszkodliwe, a pasjonaci za dziwaków, widzących świat inaczej, przez inny pryzmat, którzy często odmawiali sobie nawet tego, co najniezbędniejsze, by móc zdobyć upragnione dzieło. Zbieraczy książek traktowano najczęściej jako maniaków zagracających mieszkania. Po ich śmierci zgromadzone książki, rękopisy, grafika i obrazy trafiały w dużych miastach do bibliotek i antykwariatów, a w małych – często z powodu nieznamomości wartości kolekcji – szły na makulaturę albo na opakowania do sklepiku. Tak zmarniało wiele zbiorów i trudów światłych osób na tzw. prowincji, a znajdowały się tam nieraz unikaty i rzeczy cenne. Wojny i kataklizmy też nie oszczędzały bibliofilskich kolekcji. Stąd tak rzadkie są m. in. druki polskie z XVI i XVII wieku. Powstające biblioteki publiczne ratowały od zagłady wiele książek tam, gdzie bibliotekarz był światły, wykazywał się energią, niestrudzoną zapalem i miał szczęście zdążyć na czas przed zagładą prywatnej kolekcji.

Z tych potrzeb posiadania książek dla celów poznawczych, dydaktycznych, estetycznych i kształcących powstała atmosfera przyjaźni dla książki, a z niej bibliofilstwo (od greckiego *biblos* – książka i *philejn* – kochać), czyli miłość do książki. Z czasem wystąpiło ono w skali powszechnej, ogarnęło wszystkie warstwy społeczne, podzieliło się na przeróżne stopnie w zależności od skali i rodzaju gromadzonych druków.

Zaczęły powstawać nawet dzieła literackie na temat miłości do ksiąg, począwszy od *Philobiblon*a Anglika Ryszarda de Bury, napisanego w 1344 roku, wydanego drukiem po angielsku w roku 1473, a przetłumaczonego na język polski przez Jana Kasprowicza w roku 1921. Literatura polska także pełna jest strof o miłości do książek. Zebrał je w antologii *Wiersze o książkach* (1964) Jan Zygmunt Jakubowski.

Bibliofilstwo, jak każda miłość, wyradzało się w formy chorobliwe, szaleństwo żądz posiadania książek – bibliomanię lub bzikofilię (jak mawiał Julian Tuwim). Gromadzone bez opamiętania zapełniały dom od piwnic po strych, jak w przypadku notariusza i mera francuskiego Antoine Marie Boluarda (1754-1825) – zebrał on w pięciu kamienicach 800 000 tomów, a wyprzedził tego księgozbioru przez jego spadkobierców wstrząsnęła handlem księgarskim. Zygmunt Wolski (1862-1931), jak wspomni-

nał Jan Michalski, „...kupował świadomie po kilka egzemplarzy jakiegoś dzieła: dla siebie – jak mówił – przyjaciela, i złodzieja. Zaczęła w końcu przeważać ilość nad jakością. Szczupłość mieszkania i chaotyczność w zbieraniu i przechowywaniu książek była też poważnym mankamentem. Gdy stosy przynieszonej do domu bibuły groziły domowemu porządkowi, małżonka kazała wynosić je na strych podczas nieobecności męża. Tam też tworzyły się zwały, do których trudno się było dostać. W końcu zapomniał Wolski, co posiada, i dla pewności kupował po kilka razy egzemplarze jednego dzieła. Opowiadał mi Wolski, że raz dostał się kot na ten strych z książkami, te zwały się raptem na niego i zasypały doszczętnie. Gdy gospodarz grzebał się w książkach, natrafił na szkielet zwierzęcia”. Jan Kowalik (1910-1998) żyjąc na emigracji zgromadził prawie komplet prasy polonijnej z całego świata za lata 1939-1984. Poświęcał temu cały wolny czas, wszystkie skromne dochody, nie bacząc na stałe kłopoty zdrowotne. Dla zbiorów zakupił nawet kilkupiętrowy dom w Nowym Jorku. Opublikował też bibliografię prasy polonijnej. Kazimierz Woźnicki (1878-1949) „spędzał życie między domem a skrzynkami bukinistów na wybrzeżu Sekwany i dla wygody tak zmieniał mieszkania, aby mógł widzieć szereg skrzynek, w których szperał; lub szperać zamierzał. Posyłał w ich stronę pożądliwe spojrzenia, należał bowiem do kategorii zbieraczy nienasyconych, bowiem posiadał „une ame livresque” (duszę miłującą książki, wenę bibliofilską), którym zawsze było za mało tego, co posiadali. Przeniósłby chętnie zawartość wszystkich skrzynek do swego mieszkania, a razem z książkami ryciny, albumy, autografy, medale, mapy i wszelkie antykwarskie rzadkości” (Z. Rabska).

Bibliomania, jak każde szaleństwo, mogła prowadzić nawet do zbrodni, gdy brakło wymarzonej książki lub pieniędzy na nią. Namiętny zbieracz książek i autor uczonych rozpraw teologicznych, niemiecki pastor Johan Georg Tinius (1764-1846), kiedy zabrakło mu środków finansowych na zakup upatrzonego dzieła – mordował zamożne osoby, a za zrabowane pieniądze uzupełniał swój liczący około 60 000 tomów księgozbiór. Opętany żądzą posiadania książek Don Vincente, zakonnik w klasztorze koło Tarragony w Hiszpanii, zamordował w 1836 r. antykwariusza Patxota chcąc tak zdobyć jedyny (jak mniemał) na świecie egzemplarz posiadanego przez tegoż dzieła. W chwili zabójstwa udzielił zresztą swej ofierze rozgrzeszenia, a schwytyany i skazany na śmierć żałował nie swego czynu ale faktu, iż pożądana księga miała jeszcze drugi egzemplarz i nie była całkowitym unikatem bibliofilskim.

Bibliofilstwo w pewnym sensie przypomina myślistwo, wchodzi weń elementy tropienia, podchodów, nie brak też pułapek, a czasami spotyka zbieracza szczęście. Pasja myśliwska ponosząca ponad potrzebę i możliwości przeradza się często w kłusownictwo. Prowadzi to czasem do choroby, a najczęściej... długów. Zbieracze książek tak, jak myśliwi, często koloryzują mocno wartość i sposób nabycia nowych dzieł.

Od początku XIX wieku zawiązują się pierwsze stowarzyszenia miłośników książek: w 1812 roku Roxburghe Club w Londynie, w 1820 Societe des Bibliophiles Français (potem De Amis de Livres) w Paryżu i tamże dla kobiet-bibliofilek Les Centune (dla 101 członkiń), w 1823 Towarzystwo Przyjaciół Książki w Moskwie, a polskie towarzystwa bibliofilskie dopiero w Polsce niepodległej.

Powstają też specjalne czasopisma bibliofilskie, od najwcześniejszego niemieckiego „Serapacum” (1840-1870) poprzez brytyjskie, francuskie i rosyjskie do polskich „Exlibrisu” i „Silva Rerum” (od 1917 r.).

Zebrane z zamiłowania do książki zbiory bibliofilskie, często o unikalnej wartości, w pięknych, drogich oprawach, ofiarowane społeczeństwu, stały się podstawą lub dały początek bibliotekom publicznym i naukowym. Tak powstała biblioteka Sorbony, ufundowana w 1257 roku przez Roberta de Sorbon. Wspomniany wcześniej kardynał Ryszard de Bury złożył drugą po paryskiej bibliotekę publiczną „aby doprowadzić ludzi do poddania się prawom przyzwoitości i uczciwości” i zapisał jej cały swój księgozbiór. W tworzonej przez niego instytucji stworzono system korzystania z księgozbioru (czytelnia i wypożyczalnia – ale dopiero drugiego egzemplarza), które stały się podwaliną nowoczesnej biblioteki. Król węgierski Maciej Korwin (1440-1490) zgromadził wspaniały księgozbiór, który jednak padł łupem Turków i został przez nich zniszczony, a nieliczne ocalałe egzemplarze są ozdobą bibliotek na całym świecie (w Polsce są 2 egzemplarze). W XVI wieku kardynał Giulio Mazarini (1602-1661) stworzył wielką bibliotekę w Paryżu i mniejszą w Rzymie (5 000 tomów). W Polsce znane są tradycje bibliofilskie i kolekcjonerskie profesorów Akademii Krakowskiej: Pawła z Krosna (zm. ok. 1517), Mikołaja Czepiela z Poznania (1452-1518), Stanisława Grzepskiego (1524-1570), autora pierwszej polskiej książki technicznej *Geometria, to jest miernicka nauka...* (Kraków 1566), która uwolniła szlachtę podlaską od wiercenia dziur w ścianach domów, by przez nie przeciągnąć sznury miernicze. Piękne zbiory zgromadzili też krakowscy patrycjusze. Prymasi polscy także mieli okazałe kolekcje, choćby Maciej Drzewiecki (1467-1535), właściciel uważanych za najstarsze ekslibrisów polskich. Księgi gromadziło też wielu biskupów, a nawet parafialnych plebanów. Nie sposób też zapomnieć o zasługach w tej dziedzinie królów polskich: Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta czy Stefana Batorego. Zrabowanie ich księgozbiorów przez Szwedów w czasie „potopu” było wielkim ciosem dla polskiej książki. A jak cenne były to dzieła można się przekonać oglądając zachowane w Upsali czy innych szwedzkich bibliotekach egzemplarze. Cenne księgozbiory posiadały polskie klasztory, mieli je także magnaci. Z nich pozyskiwali dla swoich zbiorów książki bracia Załuscy, którzy pod koniec XVIII wieku utworzyli ze swojej kolekcji liczącą ponad 300 000 tomów Bibliotekę Rzeczypospolitej, mającą charakter biblioteki narodowej i przeforsowali w Sejmie wprowadzenie dla niej egzemplarza obowiązkowego.

Ten świat pasji książką obrósł też swoistym humorem bibliofilskim obejmującym książkę, jej twórców (autorów, nakładców, drukarzy), sprzedawców (księgarzy i antykwariuszy), zbieraczy (bibliofilów i bibliotekarzy). Każdej z tych grup postaramy się poświęcić nieco miejsca w kolejnych numerach naszego „Biuletynu ...”.

Bibliografia:

1. Bury Richard Aungervyle de: *O miłości do książek to jest Philobiblon*, spolszczył Jan Kaspróvicz. Lwów 1921
2. Gocel Ludwik: *Przypadki Jej Królewskiej Mości Książki*. Wrocław 1963
3. Michalski Jan: *55 lat wśród książek. Wspomnienia, wrażenia, rozważania*. Wrocław 1950
4. Opalek Mieczysław: *Ze wspomnień bibliofila*. Wrocław 1960
5. Rabska Zuzanna: *Moje życie z książką. Wspomnienia*. Wrocław 1964

SPIS TREŚCI

Od Redakcji	3
Adres i środki łączności	5
Dni i godziny otwarcia Agend Udostępniania	6
Artykuły.	7
Małgorzata Nahotko: Komputeryzacja Biblioteki Głównej AWF w Krakowie	7
Doniesienia	12
Małgorzata Nahotko: Informacja o Ogólnopolskiej Konferencji „Internet w bibliotekach – próba bilansu i perspektywy rozwoju, Wrocław, 10–11 grudnia 2001 r.	12
Informacje.	14
Konferencje naukowe, Sympozja, Kongresy – rok 2002. Oprac. Elżbieta Budkiewicz	14
Biblioteka Główna w Internecie. Oprac. Renata Mroczek	22
Bazy danych. Oprac. Renata Mroczek	23
Barbara Mikuszevska-Kamińska: Już nie ma	28
Wykaz nowości wprowadzonych do zbiorów. Oprac. Małgorzata Nahotko	29
Anegdoty o książkach	39
Stanisław Zieliński: O miłości do książek	39